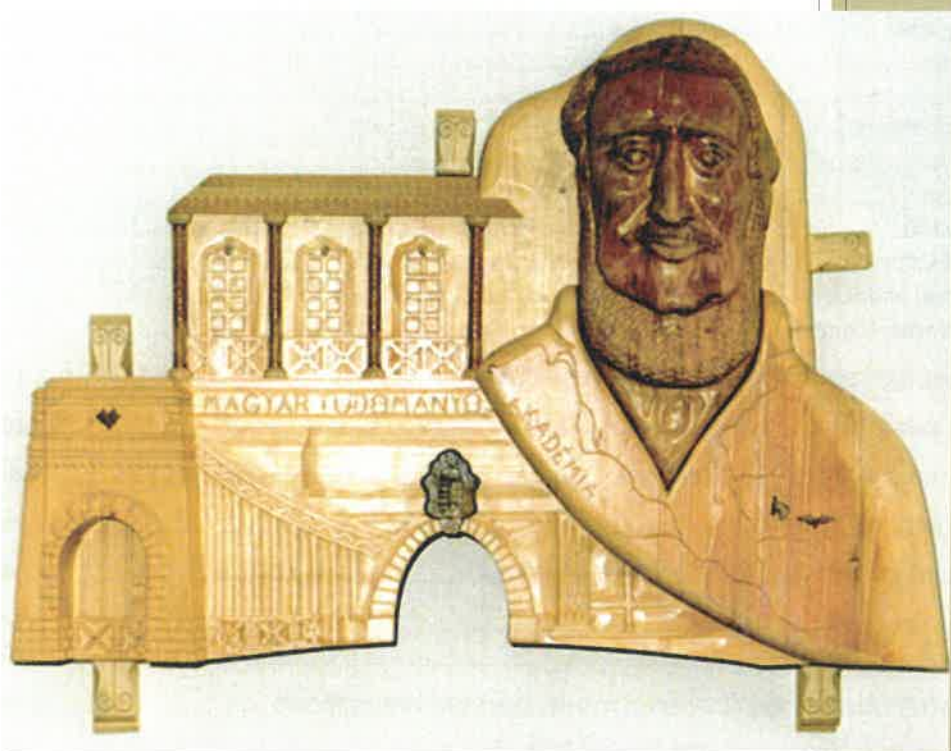

2026

Pedagógiai Program

Dömsödi Széchenyi István

Általános Iskola

2344 Dömsöd,
Széchenyi út 9.

Tartalom

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	5
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	6
1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	6
1.1. LEGFONTOSABB ALAPELVEINK NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNKBAN.....	6
1.2. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL KÖZVETÍTENDŐ LEGFONTOSABB ÉRTÉKEK	8
1.3 FEJLESZTÉSI TERÜLETEK- NEVELÉSI CÉLOK.....	8
<i>Erkölcsei nevelés.....</i>	8
<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	9
<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....</i>	9
<i>Önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	10
<i>A családi életre nevelés</i>	10
<i>A testi és lelki egészségre nevelés</i>	10
<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	10
<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	10
<i>Pályaorientáció.....</i>	11
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés.....</i>	11
<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	11
<i>A tanulás tanítása</i>	11
1.4. KIEMELT KOMPETENCIAFEJLESZTÉSI TERÜLETEK.....	11
1.5. CÉLJAINK ÉS FELADATAINK A NEVELÉS ÉS OKTATÁS FOLYAMATÁBAN	12
<i>Alsó tagozat (1-4. évfolyam)</i>	12
<i>Felső tagozat (5-8. évfolyam).....</i>	13
1.6. ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓMUNKA ESZKÖZ,- ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE	14
<i>A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei.....</i>	14
<i>A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink.....</i>	15
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	18
3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	20
4. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA.....	26
5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	28
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	34
6.1. A PEDAGÓGUSOK LEGFONTOSABB HELYI FELADATAI.....	34
6.2. AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI ÉS HATÁSKÖRE	35
7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	36
7.1. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	36
7.2. A TANULÁSI KUDARCOKNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM	37
7.3. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI ÉS TANULÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDŐK SEGÍTÉSE	39
7.4. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSE ÉS OKTATÁSA.....	41
GYERMEKVÉDELMI FELELŐS:	42
7.5. AZ IFJÚSÁGVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA.....	43
7.6. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	46
8. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTEL RENDJE.....	48
9. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL.....	48
9.1. A TANULÓK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK	49
9.2. A SZÜLŐK KÖZÖSSÉGÉT ÉRINTŐ EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK.....	49
10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA	51
11. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI.....	54

AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE	55
1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	55
1.1. KERETTANTERVEK (NAT 2020)	55
• Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építette be a helyi tantervbe.	55
• A helyi tanterv meghatározza a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait.	55
• Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építette be a helyi tantervbe.	55
• Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontja. ...	55
Óraterv a kerettantervekhez az 1–8. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámokkal (NAT 2020)	55
2. ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	56
3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	58
3.1. FELADATAINK AZ ALSÓ TAGOZATON	58
3.2. FELADATAINK A FELSŐ TAGOZATON	59
4. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA	62
4.1. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA DÖMSÖDÖN	62
4.2. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA A TAGINTÉZMÉNYBEN	63
5. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	63
6. PROJEKTOKTATÁS	64
7. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	64
8. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	65
8.1. Az ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS	65
8.2. A TANULÓI TELJESÍTMÉNYEK MÉRÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK ALAPJAI	68
8.3. ÉRTÉKELÉSI ÉS MÉRÉSI RENDSZERÜNK	70
9. AZ OTTHONI, A NAPKÖZIS ÉS TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	74
9.1. ÁLTALÁNOS ELVEK	74
9.2. A HÁZI FELADAT ADÁSÁNAK KORLÁTAI (MENNYISÉGI, IDŐBELI)	75
10. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	76
11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	77
12. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	77
12.1. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI	77
12.2. KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM	78
12.3. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	79
Kiemelt stratégiai céljaink	79
13. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI	82
13.1. A MAGATARTÁS ÉRTÉKELÉSE	83
13.2. A SZORGALOMJEGYEK MEGÁLLAPÍTÁSA	84
13.3. A JUTALMAZÁS, FEGYELMEZÉS ISKOLAI ELVEI	85
A tanulók jutalmazása	85
13.4. A TANULÓKKAL SZEMBENI FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK	88
14. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	90
15. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	90
15.1. A FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISMERETEK	90

15.2. A TÁRSADALMI BÜNMEGELŐZÉssel, AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁSSAL, AZ ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELÉssel ÖSSZEFÜGGŐ ISMERETEK	91
15.3. ADATVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS TÁJÉKOZTATÁS	91
16. ELJÁRÁSREND DIGITÁLIS MUNKAREND ESETÉN A DÖMSÖDI SZÉCHENYI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN.....	91
16.1. A TANTERMEN KÍVÜLI, DIGITÁLIS MUNKAREND SZERINTI ALAPFELADAT-ELLÁTÁS RENDJÉT ÉS ELLENŐRZÉSÉT SZABÁLYOZÓ ELJÁRÁSREND TARTALMI ELEMEL.....	92
16.2. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉST ÉS A TÁVOKTATÁST TÁMOGATÓ ESZKÖZÖK.....	93
16.3. A TANULÁST TÁMOGATÓ HASZNOS ANYAGOK, INTERNETEN ELÉRHETŐ INFORMÁCIÓFORRÁSOK.....	93
16.4. AZ ÉRTÉKELÉS, BESZÁMOLTATÁS FORMÁI.....	94
16.5. INFORMATIKAI BIZTONSÁG	95
16.6. ADATKEZELÉS	97
17. DÖMSÖDI SZÉCHENYI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA ELJÁRÁSRENDJE A DIGITÁLIS MUNKAREND ESETÉN	97
17.1. A TANULÓK TANULMÁNYI ELŐREHALADÁSA ELLENŐRZÉSÉNEK, RENDSZERES BESZÁMOLTATÁSÁNAK, ÉRTÉKELÉSÉNEK ALKALMAZHATÓ FORMÁI, GYAKORISÁGA, RENDJE AZ ÉVFOLYAM TANULMÁNYI KÖVETELMÉNYEI TELJESÍTÉSÉNEK RENDJE, FELTÉTELEI.....	97
<i>Az évfolyam tanulmányi követelményei teljesítésének rendje, feltételei.....</i>	<i>98</i>
17.2. A PEDAGÓGUSOK, OKTATÓK MUNKAVÉGZÉSÉNEK FORMÁI, RENDJE, BEOSZTÁSA, A KRÉTA RENDSZERBEN VALÓ DOKUMENTÁLÁSÁNAK MÓDJA.....	98
MELLÉKLETEK	103
1. SZÁMÚ MELLÉKLET: AZ ARANY JÁNOS TAGINTÉZMÉNY „ÖKOPROGRAM” - JA.....	103
2. SZÁMÚ MELLÉKLET: KOMPLEX ALAPPROGRAM (DÖMSÖD)	123
3. SZÁMÚ MELLÉKLET: KOMPLEX ALAPPROGRAM - APAJ	144

JOGSZABÁLYI HÁTTER

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

2013. CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról - 2019. LXX. törvény

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, a pedagógus kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet (ami a 110/2012. (VI. 4.) Korm.rendelet módosítása) a kerettantervekről

Nkt. 85. §-a (1a) bekezdéssel kiegészülve a Pedagógiai Program fenntartói jóváhagyására vonatkozóan

2023. évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról

401/2023. (VIII.30.) kormányrendelet - A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról

2026. évi XLVII. Törvény a közneveléssel kapcsolatos egyes törvények módosításáról

126/2026. (VIII. 17.) Korm.rendelet

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

„A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást.” (NAT 2020)

„A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.” (NAT 2020)

„Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat.” (NAT 2020)

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban

- A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban.
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges.
- A mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és

mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva a könyvek, tankönyvek és a kommunikációs eszközök lehetőségeit.

- Széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva lehetőséget a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.
- Differenciált fejlesztéssel az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvés, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra.
- Az együttneveléshez megfelelő tanulási környezet kialakítása, a státuszkezelés előtérbe helyezése.
- Tanulási motiváció fejlesztése, fenntartása az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása céljából.
- Nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra.
- Hangsúlyozzuk a Földet, az emberiséget, környezetünket, az egyes közösségeket és az egyes embereket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát, az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában.
- Pedagógiai tevékenységünk során figyelembe vesszük, hogy a Tagintézménynek – a közös alapelvek szem előtt tartása mellett – eltérő hagyományai és igényei is vannak, amelyek a mindenkori éves munkatervekben jelennek meg.

Dömsödön:

- A gyermek (szülő) igényeire épített, a helyi sajátosságokat, reális lehetőségeket figyelembe vevő nevelő-oktató munkát végzünk.
- Az egyéni bánásmód alapján a tehetséges tanulók képességeinek minél magasabb szintű kibontakoztatására, ugyanakkor a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása törekszünk.

Apajon:

- A családok jelentős része nehéz szociális helyzetű, emiatt a szülők az egész napos elfoglaltságot biztosító iskolát igénylik, mely lehetővé teszi az esélyegyenlőség megvalósulását, ugyanakkor változatos tartalmú foglalkozásaival segíti a tehetséggondozást.

1.2. A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek

- A társadalmi beilleszkedés segítése a közösségi életre való felkészítéssel, toleranciával, empátiával, kölcsönös segítségnyújtással.
- A Boldogságórák módszerének alkalmazásával Dömsödön a tanulók mentális egészségének fejlesztése, pozitív életszemlélet kialakítása.
- A tehetséggondozás, a bármilyen irányú tehetség keresésével és elismerésével.
- A hátrányok csökkentése szociális, kulturális téren és a tudás tekintetében egyaránt.
- A másság elfogadása és értékelése.
- A testileg és erkölcsileg egészséges életvitel.
- A korszerű ismeretek, felfogások, összefüggések átadása, megismertetése, magyarázata.
- A tapasztalati ismeretszerzés, mint az újszülött kortól tartó tanulás legfontosabb módszerének központba helyezése.
- A kreatív és problémamegoldó gondolkodás és magatartás fejlesztése.
- A nemzeti kultúra közvetítése minden nemzetiséghez tartozó gyermek számára, valamint egymás kultúráinak megismertetése.
- A természeti kultúra, környezettudatos viselkedés.
- Hagyományőrzés.
- Értékeink mindig irányokat határoznak meg; nem zárt érték közvetítést jelentenek. Hangsúlyozzuk, hogy amennyiben bármely értékünket zártan értelmeznénk, nem valósíthatnánk meg az önálló véleményalkotás képességének fejlesztését.
- Tudatosítani kell gyermekeinkben, hogy önállóan kialakított értékrendszerükkel a társadalomban úgy éljenek, hogy közben ne zavarják mások autonómiáját, személyiségi jogait.

1.3 Fejlesztési területek- nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. Beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba. Az alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, felsőbb évfolyamokon az osztályfőnöki órák témaköreit körvonalazzák.

Erkölcsei nevelés

Célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra, és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük

segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célja, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás a hazaszeretet érzése. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció eredményeiről, nehézségeiről, és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célja, hogy minden tanuló képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a kialakítására, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

Célja, hogy a tanulók tudják, hogy a család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

A testi és lelki egészségre nevelés

Célja, hogy segítse a tanulókat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célja a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg az ilyen emberek sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.

Pályaorientáció

Célja, hogy a tanulók átfogó ismereteket szerezzenek a munka világáról, és képesek legyenek az érdeklődésüknek megfelelő pályaválasztásra, valamint képesek legyenek ahhoz szükséges erőfeszítésekre.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Alakuljon ki az értelmező és kritikai beállítódás a médiumok felhasználására, tartalmára vonatkozóan.

A tanulás tanítása

Célja, hogy felkeltse az érdeklődést a tudás iránt, segítse azon módszerek elsajátítását, amelyek eredményesebbé teszik a tananyag elsajátítását, a megszerzett tudás más helyzetekben való előhívását, alkalmazását.

1.4. Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat. A pedagógiai programban szerepelnek a NAT (2020)-rendeletben meghatározott kulcskompetenciák, melyek a következők:

1. A tanulás kompetenciái
2. Kommunikációs kompetenciák; anyanyelvi és idegen: nyelvi kommunikáció
3. Digitális kompetenciák
4. Matematikai, gondolkodási kompetencia
5. Személyes és társas kapcsolati kompetencia
6. Kreativitás, kreatív gondolkodás, önkifejezés, kulturális tudatosság
7. Munkavállalói, innovációs, vállalkozói kompetenciák

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségi területenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

1.5. Céljaink és feladataink a nevelés és oktatás folyamatában

Alsó tagozat (1-4. évfolyam)

Céljaink

- Óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítjük a gyermekek természetes fejlődését.
- Vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során.
- Tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt.
- Iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink

- A személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását.
- Adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- Alapozzuk meg tanulási szokásaikat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.
- Figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális, kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak.
- Tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.

- Formáljuk a gyermekek jellemét úgy, hogy az személyiségük érését szolgálja.

Felső tagozat (5-8. évfolyam)

Céljaink

- Folytassuk és erősítsük az alsó tagozat nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaiilag elkülöníthető periódusra tagolódik.
 - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
 - 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás
- Neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket.
- Tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre, alapozzuk meg műveltségüket.
- Készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink

- Fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Teremtünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét.
- Tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában.

- Terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- Fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényt, erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát. Hetedikes tanulóink számára biztosítsunk lehetőséget a Határtalanul! pályázat keretein belül külföldre utazni.

1.6. Iskolánkban folyó nevelő-oktatómunka eszköz,- és eljárásrendszere

A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei

A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei a nevelési folyamatnak egymással összefüggő, egymást feltételező, fontos elemeit, tényezőit jelentik. Cél az, hogy a tanulókat pozitív tevékenységekre készítsük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink

- az oktatásban alkalmazott módszerek
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép
- bírálat, önbírálat
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás; előadás, vita, beszámoló

Ösztönző módszerek

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret
- gyakorlás, követelés
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás
- játékos módszerek

A pozitív magatartásra ható módszereink

- helyeslés, ösztönzés, biztatás, elismerés, dicséret, jutalmazás
- osztályozás
- felszólítás

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek

- felügyelet, ellenőrzés
- figyelmeztetés, büntetés
- intés, elmarasztalás, tiltás

A nevelési módszerek közül mindig azokat kell kiválasztani, amelyek igazodnak

- a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez
- a nevelő személyiségéhez, pedagógiai kultúrájához, felkészültségéhez, vezetői stílusához
- a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához

Nevelő-oktató munkánk eszköztrendszere

- Nyelvi (verbális) eszközök; nem nyelvi (nonverbális) eszközök; szociális technikák.

A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink

A tanulás módszerei:

- A problémamegoldás elvére épülő, a probléma-szituáció megteremtésén alapuló magyarázat, megbeszélés, vita.
- Önálló ismeretszerzés, ahol a pontos feladat-meghatározás, az eszközök biztosítása után a feladat megoldását mindig megbeszélés, ellenőrzés követi.
- Tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák használata.
- Aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása.
- Tanulói együttműködésen alapuló (társas) tanulás, differenciált tanulásszervezési eljárások alkalmazása pl. egyéni rétegmunka vagy adaptált szövegváltozatok felhasználása (ezzel kiegészítve a tankönyvek tartalmát).
- Kutató-, felfedező módszer alkalmazása párban vagy csoportban, amely a megfigyelést, tanulmányozást, modellezést és a kísérletek műveletét takarja.
- Digitális technológia alkalmazása.
- Adaptív tanulásszervezési technikák a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelésében, oktatásában.
- Infokommunikációs eszközök felhasználása az ismeretszerzésben.
- A DFHT tanítási-tanulási stratégia beépítése egyes tanórákba.

A tanítás módszerei

- Megbeszélés a beszélgetések, a kérdve- kifejtés, a viták megszervezésével.

- A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti.
- Bemutatás-szemléltetés valós dolgok és modellek, kísérletek megfigyeltetésével.
- Egyénre szabott, differenciáló módszerek alkalmazása.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztése (adaptálás), egyéni haladási ütem biztosítása, egyéni módszerek alkalmazása, a megfelelő szakember támogatásával.
- Interaktív, a tanulók motivációját fenntartó tanulásszervezési eljárások.
- Kooperatív technikák alkalmazása.
- Differenciáló módszerek:
 - akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása
 - tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés
 - többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás
 - fejlesztő, tanulást támogató értékelés
- A DFHT tanítási-tanulási stratégia beépítése egyes tanórákba.
- A Boldogságórák módszerének alkalmazása mindkét tagozaton Dömsödon: Tanulmányok szerint a Boldogságórák bevezetése hozzájárul a mentális egészség fejlesztéséhez, a mentális jóllét fokozásához, a pozitív életszemlélet kialakulásához, a figyelemkoncentráció növekedéséhez, a tanulmányi eredmények javulásához, a közösség fejlődéséhez.
- Digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása.
- A tanulók tapasztalataira, előzetes ismereteire építő, a tanulók belső motivációját fejlesztő technikák alkalmazása.
- Tanulási technikák tanítása, önálló és hatékony tanulási technikák elsajátíttatása.
- A vázlatkészítés mozzanatainak elsajátíttatása.
- Multidiszciplináris/komplex órák megszervezése.
- Projektoktatás:
 - Témahetek, projektnapok, ahol a pedagógusok együttműködnek más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
- Iskolán kívüli szakemberek bevonása, külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználása (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

- Tantermen kívüli ismeretszerzési alkalmak, módszerek:
 - tanulmányi kirándulások, túrák
 - erdei iskola, táborok
 - Lázár Ervin Programban való részvétel
 - Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programban való részvétel
 - múzeumok látogatása
 - Határtalanul! pályázaton való részvétel
 - Erzsébet-táborokon való részvétel

Ilyenkor különös hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepe van a tanulók életkorának, már meglevő ismereteinek, valamint annak, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltékből beilleszteni a további iskolai munkába.

Megjegyzés: Ezek az alkalmak a szülők előzetes tájékoztatásával, a szülők anyagi támogatásával valósulhatnak meg. Az ismeretek átadása ezeken a programokon csak úgy történhet, hogy az ott részt nem vevő tanulók értékelését hátrány nem érheti.

A tanítási-tanulási folyamat ellenőrzése, értékelése során alkalmazott módszerek

- megfigyelések
- fejlesztő, tanulást támogató értékelés (formatív értékelés)
- kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés
- összegző értékelés (szummatív mérés), mely minősítő jellegű
- célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek
- eredményvizsgálatok (felmérések, tesztek stb. a tanítási órákon), melyek adatokra, tényekre támaszkodnak
- az országos kompetenciamérések eredményeinek értékelése, a fejlesztendő területek feltárása, célok kitűzése, feladatok megjelölése
- az idegen nyelvi mérések és a NETFIT mérés eredményeinek értékelése
- versenyeredmények értékelése

- tanítási órák, foglalkozások látogatása
- nevelőtestületi megbeszélések
- középiskolákból érkező visszajelzések, beválás vizsgálatok

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal
- eltérő mértékű fejlődésükkel
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel
- szervezett ismeretközvetítéssel
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A tanulók erkölcsi nevelése

- A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk. A státuszkezelést előtérbe helyezzük.
- Feladataink az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.
(szociális kompetenciák)

A tanulók értelmi nevelése

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése).

A tanulók érzelmi nevelése

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítendő érzelmek kialakítása (énkép, önismeret fejlesztése).

A tanulók közösségi nevelése

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
- Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével (szociális kompetencia).
- Kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása (anyanyelvi kommunikáció).

A tanulók esztétikai nevelése

- Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.
- Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben.
- Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása (énkép, önismeret fejlesztése).

A tanulók hazaszeretetre nevelése

- A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése.
- A nemzeti hagyományok megismerése, ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.
(személyes és társas kapcsolati kompetencia)

A tanulók állampolgári nevelése

- Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése.
- Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt (állampolgári kompetencia).

- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-, vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

A tanulók munkára nevelése

- A munka fontosságának tudatosítása.
- A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása (munkavállalói, vállalkozói kompetencia).

A tanulók egészséges életmódra nevelése

- A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása. A NETFIT mérés eredményeinek beépítése a tanítási órákba.

A tanulók környezeti nevelése

- A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása.
- Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása (gondolkodási kompetencia).
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célja:

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az iskolában eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jól-létét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységekben (a NETFIT eredményeit felhasználva). Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának

célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés, és egészségmegőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az iskolában végzett tevékenységet, a tanulók és szülők részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanulók egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Legfontosabb célkitűzéseink

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Legyenek képesek a társas viselkedés szabályainak betartására, a konfliktusok kezelésére.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt a testi higiénia, az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása.
- Testmozgás fontosságának tudatosítása. A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.
- Ismerjék meg az életkoruknak megfelelő stressz- és feszültségoldó technikákat, eljárásokat.
- Alakuljon ki elfogadó és segítőkész magatartás a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránt.
- Ismerjék a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget, veszélyeztető tényezőit (háztartás, iskolai közlekedés, veszélyes anyagok).
- Ismerjék meg a veszélyes anyagok, ill. készítmények helyes kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat.
- Ismerjék meg a káros függőségek (a dohányzás, az alkohol, a drogfogyasztás és a helytelen táplálkozás) következményeit.
- Tudják, kihez fordulhatnak, ha krízishelyzetbe jutnak.
- Ismerkedjenek meg a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel a felelős, örömteli párkapcsolat feltételeivel.
- Készítsen fel a családi életre, harmonikus családi minták közvetítése és a családi közösségek megbecsülése által.

- Ismerkedjenek meg alapvető, a családdal kapcsolatos ügyintézés problémáival.
 - Tanulják meg az áldozattá válást megelőző magatartásformákat, az infokommunikációs eszközökben rejlő veszélyeket is.
- Településünk közel van a Dunához, ezért fontosnak tartjuk, hogy valamennyi tanulónk tanuljon meg biztonságosan úszni.
- Ismerkedjenek meg a vízi sportok szépségével, és veszélyeivel is.
- Ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Az önálló közlekedésben tartsák be a közlekedési szabályokat.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.

Céljaink megvalósítása érdekében feladatainkat az alábbiakban határozzuk meg:

- Tudatosítanunk kell, hogy a pedagógus példamutatása a legfontosabb nevelői erő.
- A tanítás minden színterén igyekeznünk kell az egészséges életvitelt kialakítani.
- Mindennapi szokások elemi összetevőinek megismertetése, gyakoroltatása.
- Ki kell alakítani a gyermekekben a kritikus gondolkodás képességét az interneten hozzáférhető tartalmakra, a médiából jövő reklámokra, filmekre, egyéb módon szerzett információkra vonatkozóan egyaránt.
- Mivel körülvesz minket a Kiskunsági Nemzeti Park, így jobban ki kell használnunk azt a lehetőséget, amit ez felkínál. Meg kell tanítanunk a gyerekeket, hogyan tudnak teljes életet élni anélkül, hogy közben a környezetüket károsítanák. Közvetlen megismertetéssel megtanítani őket arra, hogy mire kell különösen vigyázniuk.
- Fenntartói támogatás mellett, felmenő rendszerben valamennyi tanuló úszásoktatásban vegyen részt. (amennyiben a feltételek adottak).
- Törekednünk kell arra, hogy az iskolánk környezete még esztétikusabb és egészségesebb legyen.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai különböző területekre terjednek ki

Az egészséges táplálkozás:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása (napi ötszöri étkezés).
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- El kell érni, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

- Az élelmiszer adalékanyagok hatásainak megismertetése.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

- A mindennapi testnevelés szolgálja a tanulók testi és lelki fejlődését.
- A prevenciós torna segítse elő a tanulók testtartási problémáinak javulását.
- A NETFIT felmérés eredményei legyenek motiválók a további erőfeszítésekhez.
- Tehetséges tanulók versenyeztetése.
- Tömegsport foglalkozásokon biztosítjuk az örömteli játékot, a változatos sportjátékokat.
- Ösztönözzük tanulóinkat a különböző verseny- és szabadidős sportokban való részvételre.
- Támogatjuk versenysportoló tanulóinkat.
- Egész iskolát mozgató sportprogramok szervezése (futóversenyek, sportnap, akadályverseny stb.)

A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése:

- A veszélyeztető tényezők jelenlétét az iskola az esetek döntő részében nem tudja kiküszöbölni, ezért azt tekintjük feladatunknak, hogy a védő tényezők hatásának erősítésével a veszélyeztető tényezők szerepét csökkentsük.
- Az elsődleges prevenció, azaz a drogmentesek megóvása, olyan egészségszemlélet és életmódbéli szokásrendszer kialakítása, amelynek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz. Eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki a kínálat visszaszorítása és a kereslet csökkentése érdekében.
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.
- A nevelőtestület és a szülők egységes egészségfejlesztési szemléletmódjának formálása.
- A nevelőtestület nevelési módszereinek gazdagítása, kölcsönösen egymásra ható kapcsolatokra alapozott módszerrel.
- A drogprevencióval kapcsolatos ismeretek gyarapítása.

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése:

- Ha a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeressük a gyermek és családsegítő

szolgálatot, vagy más, az ifjúságvédelem területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.

- Az iskola közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal.
- A nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, indokolt esetben együttműködünk a gyermekvédelmi szolgálattal, szakember segítségét kérjük.

Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás:

- Elméletben és gyakorlatban ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.
- Ismerjék meg a vízi sportok veszélyeit, a biztonságos fürdőzés feltételeit.
- Tartsák be az iskolai óvó-védő rendszabályokat.
- Ismerjék meg, sajátítsák el az alapvető elsősegély-nyújtási technikákat.
- Tanulják meg a legfontosabb segítségnyújtó lehetőségeket, és tudjanak segítséget kérni veszélyhelyzetben.

Személyi higiéné:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedési módjai megakadályozásának tanulása, ismerete, betartása.
- Korunk népbetegsége, a tetvesség megelőzésének, visszaszorításának és kezelésének megismertetése minél több fórumon.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele (iskolaorvos, védőnő, fogorvos).

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.
- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről.
- Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

A testi és lelki egészségre nevelés terén alkalmazott módszerek:

- megfigyeltetés
- példaadás
- gyakorlati alkalmazás
- csoportmunka
- projektmunka

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok megvalósulásának szinterei

Tanítási órákon

- Környezetismeret, erkölcstan, etika, osztályfőnöki órák, biológia, kémia, fizika, földrajz testnevelés, technika és életvitel, informatika, matematika, magyar irodalom.

Tanítási órákon kívül:

- tehetséggondozó szakkörök, KAP alprogrami foglalkozások
- tanítási órán kívüli sportfoglalkozások
- versenysport
- ismeretterjesztő előadások (védőnő, gyermekorvos, iskolarendőr)
- kirándulás, táborozás, túra, klubdélután
- úszás
- erdei iskola

- iskolai sport és szabadidős rendezvények
- rendezvények, közös rendezvények a szülőkkel pl. egészségnap
- pályázatokon való részvétel
- sportversenyek, egyéb versenyek (elsősegély, katasztrófavédelem)

Kapcsolattartás:

- Tankerületi Központ
- Oktatási Hivatal
- Pedagógiai Oktatási Központ
- Kormányhivatal
- Polgármesteri Hivatal
- Sportcsarnok
- A településen működő sportegyesületek
- Dezső Lajos AMI
- Nagyközségi Óvoda
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Iskolaorvos, fogorvos, házi gyermekorvos
- Védőnői szolgálat
- Nevelési tanácsadó
- Polgárőrség
- Rendőrség
- Ügyészség
- Bíróság
- Gyámhivatal
- Tűzoltóság

4. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Alapelv:

Az elsősegélynyújtás alapjait minden tanuló ismerje meg és sajátítsa el.

Az iskolai elsősegélynyújtási oktatás céljai:

- Az elsősegély-nyújtás alapjait készség szinten tudják alkalmazni a tanulók a szükséges élethelyzetekben.

- Alapvető ismeretek megszerzése ahhoz, hogy sérült, vagy bajba jutott társainknak segítséget tudjunk nyújtani a további egészségkárosodás elkerülése érdekében a mentő és az orvos megérkezéséig.
- Elősegíteni a sérült gyógyulását.
- Felelősségteljes viselkedésre nevelés, segítőkészség megtanulása.

Feladatok:

A tanítási órákon és a szabadon választható foglalkozásokon megismertetni az elsősegélynyújtás alapjait a tanulókkal elméleti és gyakorlati alkalmazás tekintetében.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának színterei, formái:

Minden tanévben megismételt feladatok:

- szaktárgyanként minden tanév első hetében balesetvédelmi oktatást tartunk
- a tanév első napján, osztályfőnöki órán valamennyi tanuló tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatásban részesül, amit aláírásával igazol
- valamennyi tanuló megismeri a házirend óvó-, védő rendszabályait, az épület és az udvarok használati rendjét
- az első héten tűzriadó próbát szervezünk
- tanév közben minden veszélyhelyzetre felhívjuk a tanulók figyelmét, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, kirándulásokon
- veszélyes pontok felderítése a közlekedésben – tanulmányi séták alkalmával

Egyéb balesetvédelmi, elsősegélynyújtási feladatok a tanulók életkorának megfelelően:

- Tanítási órákon: osztályfőnöki, környezetismeret, biológia, egészségtan, technika és életvitel, testnevelés óra egyes tematikus egységei tartalmazzák.
- Egyéb foglalkozásokon: napközi, szakkör, projektnapok, úszás, előadások, vetélkedők, versenyekre való felkészülés, versenyek, stb.

Feladatok, tartalmak:

- Elsősegélynyújtás elemi ismeretei
- Segítség hívásának módja
- Bőrsérülések és ellátásuk
- Mozgássérülések és ellátásuk
- Betegvizsgálat/hármas érzékelés
- Átjárható légutak biztosítása
- Újraélesztés
- Vérzések ellátása
- Alkoholmérgezett, drog hatása alatt álló ellátása
- Zavart tudatú ellátása
- Láz csillapításának lehetőségei
- Teendők ájulás esetén
- Égési sérülések
- Mérgezések megelőzése
- Baleset-megelőzési tanácsok
- Balesetet szenvedett elsősegélyben részesítése
- Stabil oldalfekvés

Segítő kapcsolatok – kapcsolódási pontok

- Iskolarendőr, helyi polgárőr szervezet tagjai kérésre részt vesznek az iskolai és közösségi közös rendezvényeken.
- Szülők bevonása a programokba.
- Veszélyes helyzetek megszüntetése az iskolában és környezetében.
- Az iskolaorvos és a védőnő alkalmi ellenőrzést, méréseket végez, tanórákon és osztályfőnöki órákon aktuális témákban előadást tart.
- Iskolarendőr kérésre aktuális témákban előadást tart.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Célok a közösségfejlesztés területén

Valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulnia:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához

- a közösségi szokások, normák elfogadásához
- a másság elfogadásához
- az együtt érző magatartás kialakulásához
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez
- a véleménynyilvánítás megfelelő formáinak megismeréséhez
- a környezettudatos magatartás kialakulásához

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Minden tanuló tanulja meg a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek (szociális kompetencia).

- Ismerkedjenek meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságaival, nemzeti kultúránk értékeivel (állampolgári és szociális kompetencia).
- Sajátítsa el – életkorának megfelelő szinten – azokat az ismereteket, gyakorolja azokat a tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia).
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia).
- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá. (természettudományos, gondolkodási kompetencia)
- Legyen képes az elektronikus kommunikáció nyújtotta lehetőségeket megérteni, és azt szelektíven és kritikusan használni (digitális kompetencia).
- Tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni (anyanyelvi kompetencia).
- Rendelkezzen helyes elképzelésekkel a majdani – felnőtt – életvitelére vonatkozóan (gondolkodási kompetencia).
- Ismerje meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez (természettudományi, gondolkodási kompetencia)

- Tanuljon meg tanulni. Készüljön fel az élethosszig tartó tanulásra. Legyen képes önellenőrzésre, mások segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre. Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést (hatékony, önálló tanulás).

A közösségfejlesztés színterei iskolánkban

- tanórák, órák közti szünetek, osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli egyéb foglalkozások
 - napközi, tanulószoba
 - séta, kirándulás, gyalogtúra
 - tanulmányi- és osztálykirándulások
 - nyári táborok
 - projektmunka
 - szakkörök, énekkar
- sportfoglalkozások
- diákönkormányzat programjai
- iskolarádió
- az iskolai rendezvények, ünnepélyek
- egyéb szabadidős tevékenységek
- színházlátogatások
- klubdélutánok, játékdélutánok
- néptánc, társastánc
- bekapcsolódás a helyi civil szervezetek tevékenységébe

Módszerek, eljárások

A kommunikáció kulcsszerepe

- közösségi tervek és eredmények megbeszélése, személyiség és közösségelemző kritikák, szemléletformálás, viták az osztályfőnöki órákon
- konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása
- közösségfejlesztés az életkori sajátosságok figyelembevételével

Közös munka, közös tevékenység

- szokásrendszer, felelősi rendszer kialakítása, értékelése
- segítségnyújtás különböző formái a tanulásban

- osztálydekorálás, faliújság készítése, projektkészítés
- műsorok szervezése, (osztály-, iskolai-, települési szintű)
- pályázatok készítése
- környezeti értékek megbecsülése, kijelölt területek gondozása az iskola udvarán és környékén
- szelektív hulladékgyűjtés

Közösségi élmények érzelmi töltéssel

- színház-, mozi-, kiállítás látogatások
- klubdelutánok (vetélkedő, játék, sport stb.)
- osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás, tábor
- iskola szintű események (emléknap, pályázatok, sportnap, futóverseny)
- iskolai, osztályprojektek
- úszás
- erdei iskola
- Határtalanul! pályázat kirándulása a 7. évfolyamosoknak
- Lázár Ervin Programon való részvétel
- Erzsébet-táborokon való részvétel

Az önkormányzás képességének alakítása

- A diákönkormányzat működése során (DÖK, tagiskolában ZÖLD DÖK is)

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, ápolása

- A falu, mint nagyobb közösség összetételének, vallásának, szokásainak, másságának, tevékenységének ismerete, részvétel saját településünk közösségi életében.
- Az iskolai programokban, ünnepélyeken való részvétel fontosságának tudatosítása, az iskolai jelképek szerepének tudatosítása.

<i>Jeles napjaink Dömsödön és Apajon</i>	
Tanévnyitó	Szavalóversenyek
Megemlékezés október 6-ról, október 23-ról	Anyák napja
Mikulás	Gyermeknap
Magyar Kultúra Napja	Pedagógusnap
Farsang	Nemzeti Összetartozás Napja június 4.
Március 15.	Ballagás
Költészet napja	Tanévzáró

<i>Hagyományaink Dömsödön</i>	
Szülői Munkaközösség által szervezett vásárok	Kazinczy Prózamondó Verseny
Halottak napja (pedagógus sírok gondozása)	Költészet Napi szavalóverseny
Adventi alkalmak (4)	Matematika Verseny Gacsné Gábor Marianna emlékére
Körzeti Terematlétika Verseny	Szülők napja
Karácsonyi jótekonysági börze	Szép Magyar Beszéd Verseny
Közös karácsony; Karácsonyi koncert	Futóversenyek

Interaktív óra az alsóban („Látványszínház”)	Lázár Ervin Program (LEP), Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) programjai
---	---

<i>Hagyományaink Apajon</i>	
Föld Napja (ciklusonként, rendezvénnyel)	„Bemutatkozunk!” műsor (az iskola névadója tisztelőére)
Arany János születésnapján szavalóverseny	Ötévente egyszer sportbemutató
Madarak és Fák Napja (környezetszépítési tevékenységgel vagy túrázással)	Fontos az erdők (projekt)

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes leírását a munkaköri leírásuk tartalmazza.

6.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében történő munkavégzés
- a tanítási órákra, tanórán kívüli foglalkozásokra való rendszeres felkészülés
- a tanulók differenciált foglalkoztatása a tanítási órákon
- a tanulók dolgozatainak kijavítása a házirendben leírtak szerint, határidőre
- a tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése a Pedagógiai Programban leírtak szerint
- a tanulók egyéni fejlődésének figyelemmel kísérése, kommunikáció az osztályfőnökkel, szaktanárokkal
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, KRÉTA e-napló rendszeres vezetése, jegyek, dicsérek, elmarasztalások, hiányzások beírása
- tanulmányok alatti vizsgák, versenyek, mérések lebonyolítása, felügyelete
- hátrányos helyzetű, lassabban haladó tanulók felzárkóztatása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- órákon az iskolai szemléltető eszközök használata, bővítése, azok megfelelő szertári tárolása, a szaktanterem rendben tartása
- iskolai kulturális-, tantárgyi- és sportprogramok szervezése
- az iskolavezetés megbízása alapján különböző feladatok ellátása
- óraközi ügyelet ellátása, étkeztetésnél felügyelet, beosztás alapján
- szükség szerint helyettesítés elvégzése
- szülői értekezleten való részvétel (kérésre), fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken

- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, ezáltal a szakmai és pedagógiai tudás állandó gyarapítása
- aktív részvétel a munkaközösségi értekezleteken és a munkatervben foglaltak megvalósításában
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepségeken és rendezvényeken való részvétel, eseményhez méltó megjelenés
- a digitális munkarend idején segítség nyújtása a diákoknak és szüleiknek a megfelelő digitális platformok használatával kapcsolatosan; tananyag rendszeres feltöltése, a diákok munkájának folyamatos támogatása, ellenőrzése, visszajelzés küldése számukra

6.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Munkáját a Pedagógiai Program és az intézmény külső és belső elvárás-rendszere szellemében, az SZMSZ-ben és a Házirendben meghatározottak betartásával végzi.
- Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott osztálynak.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart. Az osztályfőnöki órák témáit a tanmenetben rögzíti.
- Az iskola Pedagógiai Programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés eltérő jegyeire.
- Feltérképezi az osztály szociometriai jellemzőit, elemez, az észrevételeket beépíti további munkájába.
- Segíti a tanulásban lemaradók felzárkóztatását.
- Együttműködik az osztály DÖK képviselőjével, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját, együttműködik velük.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Felkészíti tanulóit a pályaválasztásra.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs teendőket: KRÉTA e - napló vezetése, ellenőrzése, hiányzások igazolása, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása,

bizonyítványok, törzslapok pontos előállítás, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése.

- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével és más jelzőrendszeri tagokkal. Szükség esetén családlátogatást végez.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a tagozata szerinti munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában.
- Évente legalább két alkalommal szülői értekezletet; az éves munkatervben meghatározott módon fogadóórát tart.
- Az első szülői értekezleten tájékoztatja a szülőket az adatvédelemről.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek tehetséges valamiben. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

A jó tanulmányi eredményt elért tanulók mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmérés, kockázat felvállalása (versenyek),
- Digitális kompetencia területén:
 - Önálló információkeresés interneten, digitális eszközök használata a tanulási folyamatban
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
 - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktusmegoldási készség

- Önálló tanulás:
 - Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége
- Esztétikai és művészeti tudatosság

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében

- tanulmányi versenyek szervezése, pályázatokon való részvétel támogatása, a versenyzés etikájának megtanítása, biztató értékelés
- versenyekre való felkészítés
- középiskolára való felkészítés matematika, magyar és idegen nyelv tantárgyakból
- hatékony kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása tanítási órákon
- önálló kiselőadások, prezentációk készíttetése szakórákon, szakkörökön
- órai differenciálás, a házi feladatok differenciálása
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése; újságszerkesztés, iskolarádió szerkesztése; internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez)
- csoportbontás képességek szerint évfolyamon belül, osztályon belül
- mindennapos testnevelés adta lehetőségek kihasználása, versenyeztetés
- szakkörök (tantárgyi, énekkar, sport, rajz, kézműves, sakk, elsősegélynyújtás)
- együttműködés a Dezső Lajos AMI-val
- pályaaorientáció

7.2. A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás alapelvei

- Az inkluzív gondolkodásmód megértése és elmélyítése pedagógusaink körében.
- A fejlesztés, korrekció, a felzárkóztatás feltétele az alapos feltáró munka, amely minden pedagógus felelőssége. Státuszkezelés.
- A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, fokozott személyesség a munkakapcsolatokban.

- Az elfogadó magatartás tudatos és folyamatos fejlesztése a pedagógusok és a tanulók körében (DFHT tanítási- tanulási stratégiája).
- A segítségnyújtás – mint alapvető magatartásforma – állandó fejlesztése.
- A társadalmi, szociális különbségekből és a fogyatékosságból eredő különbségek mérséklése.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmérés, sikerkritérium megfogalmazása.
- Anyanyelvi, kommunikációs kompetencia:
 - Valamennyi tantárgy elsajátításához, személyközi, társas kommunikáció képessége.
- Digitális kompetencia területén:
 - Számítógép használata, tanulást segítő programok használata.
 - Önálló információkeresés interneten, kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Szociális és állampolgári, személyes és társas kapcsolati kompetenciák területén:
 - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség, szabály- és norma- tudat kialakítása, önismeret, önkép fejlesztése, önbecsülés, a másság elfogadása, felkészülés a felnőtt életre (önálló tanulás).
 - Tanulási motiváció kialakítása, alapkészségek elsajátítása, saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége (tanulás kompetenciái).
- Esztétikai és művészeti tudatosság, kreativitás, önkifejezés:
 - Igényesség kialakítása a saját munkája, környezete iránt.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink, eljárások

- A fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet.
- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat.
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekció, korrepetálás.
- Egyénre szabott fejlesztési tervek alapján végezzük a felzárkóztatást, fejlesztést.
- A problémák korai feltárása érdekében a fejlesztő/gyógypedagógus/iskolapszichológus pedagógus minden tanév elején elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal vagy csak a tanulási veszélyeztetett tanulóknál.

- Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök „átadják” a felső tagozatos osztályfőnököknek a tanulókat.
- Tanórán belül differenciált foglalkozással, változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.
- A fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus/iskolapszichológus a tanítókkal és a szaktanárokkal rendszeresen megbeszéli az aktuális problémákat. Kölsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről, tanácsaikkal segítik a szülöket is. A tanulási zavarral küzdő tanulókat segítjük a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában, az önálló tanulást segítő szokások elsajátításában.
- Törekszünk az egyéni tanulási motiváció erősítésére, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással.
- Az érintett gyermekek önismeretét, önértékelését fokozottan fejlesztjük annak tudatában, hogy gyakran torz képük lehet saját magukról és az öket körölvő világról.
- Építünk a közösség nevelő hatására (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé).
- A tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is a tanulók személyiségfejlődését segítjük.
- Segítjük a pályaválasztásukat.
- Segítségre szoruló tanulóinkat napközi vagy a tanulószoba igénybe vételére ösztönözzük.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálattal.

7.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Napjainkban a családok egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nőnek a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban egyre több gyermek nélkülözi a szeretetteljes családot, amelynek negatív következményei az iskolai életben is megmutatkoznak.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink – gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus/iskolapszichológus segítségét is igénybe véve – igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink

személyiségét, családi hátterüket, együtt igyekeznek feltárni a problémák okait. A problémák feltárása érdekében a Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatát kezdeményezzük.

Beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelésének módszerei, elvei

- Segítségnyújtás a gyermeknek, hogy tanulja meg befolyásolni saját temperamentumát (érzelmeit szóban és kulturáltan kifejezni, konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása)
- A gyermek érzelmeinek felismerése és elfogadása pedagógus és az iskolatársak részéről - befogadó (inkluzív) magatartás.
- Határozott, következetes, egyértelmű, kiszámítható szabályok kialakítása a gyermekkel közösen, és ezek következetes betartatása.
- A gyermek viselkedésére vonatkozó elvárások pontos megfogalmazása, fokozatosság, következetesség érvényesítése.

Fejlesztendő kompetenciák a pedagógiai tevékenységek során

- Anyanyelvi, kommunikációs kompetencia
- A hatékony önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári, személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Digitális kompetencia

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink és azok szinterei

- A vizsgálati eredmények után a szakvéleményben leírtak szerint járunk el, terápiás módszereket alkalmazunk, a lehetőségeink szerint.
- Esetelemzésekkel segítjük, hogy a hatékony nevelés érdekében egységes szemlélet alakuljon ki a gyermeket tanító kollégák körében.
- Differenciált bánásmódot, egyéni elbírálást alkalmazunk a tanítási órákon.
- Önismeret, helyes énkép kialakítására törekszünk.
- Egyéni fejlesztéssel, korrepetálással segítjük tanulásukat.
- Integrált formában, az egyéni képességekhez igazodó differenciálással, és a tananyag differenciálásával segítünk.
- Részképesség zavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük tovább haladásukat (szakvéleményekben leírtak szerint).

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló egyéb tevékenységek

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a helyi óvodával, a Pedagógiai Szakszolgálattal, és a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, gyámügyi előadóval, az iskolapszichológussal.
- Utazó szakemberek (EGYMI, Pedagógiai Szakszolgálat, szociális segítő) segítségét vesszük igénybe a feladatok ellátására.
- Családlátogatások, rendkívüli fogadóórák alkalmai.
- Személyes, egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknek.
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése.
- A tanulók szabad idejének szervezése (napközi, szünidei programok, tanórán kívüli foglalkozások).

7.4. A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

Intézményünk a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői és Rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján fejlesztésre szoruló gyermekeket integráltan oktatja. A fejlesztő foglalkozásokat (habilitáció, rehabilitáció) gyógypedagógiai végzettségű pedagógusok tartják.

A fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai

Alapelvek

Olyan iskolai légkört igyekszünk biztosítani, amelyben felnőtt és gyermek jól érzi magát, ahol a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, különösségét, másságát is elfogadva.

Célok

- A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációjának, iskolai pályafutásának segítése a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással. Fő célnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladás tekinthető.

Feladatok

- A képességek tervszerű fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságok szerint.

- A tanítás- tanulás folyamatában megmutatkozó sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a tanulási technikák elsajátíttatása, a szociális képességek fejlesztése, az önálló életvezetésre nevelés.

A tanulók fejlesztésében részt vevő szakemberek feladatai:

Az osztályfőnök feladata:

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez és oktatásához a fejlesztésben részt vevő pedagógusnak magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal kell rendelkeznie.
- A tananyag- feldolgozásnál figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket kell alkalmaznia.

A fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus munkája:

- A tanulók fejlesztésében jelentős részt vállal a fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus, aki az ellátáshoz szükséges megfelelő szakképesítéssel rendelkező tanár.
- Együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján, a rehabilitációs órakeretben.
- Segíti a pedagógusokat a tanuló szakértői véleményében leírt pedagógiai diagnózis értelmezését.
- A fejlesztés tapasztalatait megosztja a pedagógusokkal.

Gyermekevédelmi felelős:

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi munkáját, magatartását.
- Kapcsolatot tart az osztálytanítókkal, együttműködik velük.
- Szükség esetén beavatkozik, él a jelzőrendszeri lehetőségekkel.

Szociális segítő:

- Együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Figyelemmel kíséri a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók családi körülményeit.
- Tartja a kapcsolatot a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Szükség esetén családlátogatást végez.
- Gondoskodik a szociális segítségnyújtásról.

Tárgyi feltételek

Az integráltan oktatott tanulók körében

- a tanuló speciális igényeihez szükséges környezet kialakítása (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása)
- a tanulók speciális igényeihez szükséges tankönyvek kiválasztása, beszerzése
- speciális segédeszközök a tanításhoz
- számítógépek, szoftverek használata
- fejlesztő szoba, speciális fejlesztő eszközökkel

Személyi feltételek

A törvényi előírásoknak megfelelő szakképesítésű pedagógusok.

7.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Alapelvek:

- Az iskolai gyermekvédelem olyan komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) kötelességek és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.
- A gyermekvédelem csak akkor lehet eredményes, ha a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi érintett résztvevő között.

- A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus feladata, kiemelt osztályfőnöki tevékenység. Minden gyermek és család egyéni bánásmódot igényel, csak úgy lehetünk sikeresek, ha erre rátalálunk.
- A gyermekvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermekvédelmi munkáját.

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

- Az egyik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal való törődés. Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. A családok szétesése, az alacsony kereset, munkanélkülivé válás, a nagycsaládról való gondoskodás terhe, érzelmi, erkölcsi elhagyatottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok.
- A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő preventív és felvilágosító tevékenység. Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmérés, kockázat vállalás, döntési képeség
 - Életvezetési ismeretek
- Digitális kompetencia területén:
 - Ismeretszerzés képessége, kritikai gondolkodás
- Szociális és állampolgári, személyes és társas kapcsolati kompetenciák területén:
 - Együttműködés szabály-, norma tudat, egészséges életmód, csoportmunkában konfliktusmegoldási készség, énkép, önismeret, konfliktuskezelés
- Önálló tanulás
 - Alapkészségek kiépülése, motiváció, tanulási szándék, értékelés, önértékelés képessége

Feladatok, eljárások, tevékenységek

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- Nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét.
- Törekszünk a „másság” elfogadtatására, szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal.
- Igyekszünk megismerni az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek családi hátterét.
- Felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, az osztályfőnöki órák programjában nagy súllyal szerepel a dohányzás, az alkohol, a drog, az AIDS, és ezzel szoros összefüggésben a bűnmegelőzés és az áldozattá válás problémája.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást.
- A deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknak között egyénre szabott követelményrendszert igyekszünk alkalmazni.
- A határtalan, és a szülői kontroll nélküli televíziózás, számítógépes játékok, internetezés ártalmairól rendszeresen szólnak a szülői értekezleteken és a fogadó órákon.
- Az osztályfőnökök a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinknak a jelzőrendszer működtetésével segítségnyújtást kezdeményeznek.
- Az étkezési, diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) igénye esetén a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesz a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.
- Igyekszünk rendszeres kapcsolatot kialakítani a szülőkkel.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

- A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt.
- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink tanulmányi munkáját, magatartását folyamatosan figyelemmel kísérjük, az osztályfőnökök is, és (vagy) a gyermekvédelmi felelősök folyamatosan nyomon követik fejlődésüket. Szükség esetén a szociális segítő bevonásával.
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.

- Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket is élményekhez juttatni kirándulásokkal, táborozásokkal (Lázár Ervin Programban való részvétel, Erzsébet-táborok, Határtalanul!), kulturális, szabadidős és sportprogramokba való bevonással.
- Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról és jeles napokról (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.
- Tanítványaink szüleivel igyekszünk állandó kapcsolatban lenni.

Munkánk eredményessége érdekében kapcsolatot tartunk más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal, védőnőkkel
- Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat szakembereivel
- pszichológussal
- a rendőrséggel
- a gyámhatóság munkatársaival

7.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Tapasztalható, hogy egyre több a nehéz anyagi körülmények között élő család.

A jövő nemzedékéért érzett felelősségünk tudatában igyekszünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli tőlünk a legtöbb tapintatot, empátiát.

A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

A gyermekvédelmi felelősök és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, mert a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociális hátrányok enyhítését a következő kompetenciaterületek fejlesztése segíti

- Anyanyelvi kommunikáció:
 - Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban.
- Matematikai kompetencia:
 - Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.
- Digitális kompetencia:
 - Számítógép használata, információkeresés, kritikus gondolkodás, digitális technológiával támogatott tanulás.
- Szociális és állampolgári kompetencia:
 - Konfliktusmegoldás, szocializáció, beilleszkedés közügyekben való eligazodás segítése, önismeret, helyes önkép kialakítása, szabály- és normakövetés, az egyén és az élet tisztelete. Egészséges életmód.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységi formák

- felzárkóztatás, tehetséggondozás
- egyén bánásmód érvényesítése a tanórákon
- napközi, tanulószoba
- egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül
- mentálhigiénés programok, prevenciós programok
- pályaorientációs tevékenység
- továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak)
- táborozások, kirándulások
- szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről (étkezés stb.)
- különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés
- figyelemfelhívás a tanulást segítő foglalkozások előnyeire
- kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel
- táborozási, kirándulási, úszás, erdei iskola, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása
- alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése

- pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon (Határtalanul! pályázat, Erzsébet – pályázatok stb.)
- egészségügyi szűréseken való részvétel.

Szociális hátrányok enyhítése érdekében felméréseket végzünk, információk alapján megfelelő intézkedéseket kezdeményezünk:

- étkezési hozzájárulás
- rendkívüli szociális segélyek (tanulmányi kirándulás, úszás, erdei iskola, ballagás, stb.)
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás céljából
- tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről
- kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a Pedagógiai Szakszolgálattal
- jelzőrendszeri feladatainknak eleget teszünk

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetésével, a diákok kéréseinek továbbítása.
- A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, fiókaavató, kirándulás stb.).
- Egy tanítási nélküli munkanap programjának eldöntése.
- DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyre azt jogszabály előírja.
- A DÖK elnöke a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ Diákönkormányzati Tanácsának a tagja.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola akkor működik eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- Alapja a gyermek nevelése-oktatása iránt érzett közös felelősség.
- Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység.
- Feltétele a kölcsönös tisztelet, őszinteség, bizalom és tájékoztatás.
- Várható eredménye a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanuló és pedagógus együttműködésének lehetőségei:

- Osztályfőnöki órák keretében, egyéni megkeresések formájában.
- Tanórán kívüli tevékenységek, iskolai programok, szervezése, megvalósítása során.
- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten. Iskolai diákfórum megszervezése.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetésével, a diákok kéréseinek továbbítása.
- A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK- nap, osztályrendezvény, kirándulás stb.).
- DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyet a jogszabály előír.

9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A hatékony együttműködés érdekében valamennyi szülőtől elvárjuk:

- az együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését, megoldását
- a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését
- a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken, fogadóórákon és rendezvényeken
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését
- érdeklődő-segítő hozzáállást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan

- segítségnyújtást az iskolai rendezvényeken, iskolaszépítő tevékenységet
- a KRÉTA e-napló folyamatos figyelemmel kísérését

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járunk hozzá:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról a KRÉTA e-naplón keresztül; a szülők az intézménytől kapott kódok segítségével férnek hozzá az KRÉTA e-naplóhoz; az iskola honlapjáról a felület közvetlenül elérhető; a KRÉTA használatához az osztályfőnök segítséget nyújt
- információközlés az iskola honlapján keresztül
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal)
- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák (évente 2 alkalommal), egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
- pályaválasztási tanácsadás
- pályaválasztási szülői értekeztet
- szükség esetén családlátogatás
- gyermekvédelmi felelős szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása
- megbeszélések a Szülői szervezettel (SZMK)

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- Közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével (Sportnap, Széchenyi nap, iskolai ünnepélyek, megemlékezések, iskolaszintű programok, farsang, kirándulások, úszás stb.)
- Az iskolai alapítvány bevonása a közös rendezvények támogatásába
- A szülők a felmerülő problémáik megoldásához segítséget kérhetnek:
 - szaktanártól
 - osztályfőnöktől
 - fejlesztő pedagógustól
 - iskolapszichológustól
 - iskolatitkártól (tanügyi, ügyviteli esetek)
 - az iskola vezetőitől

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- A szülőkkel való kapcsolattartásban, az együttműködés változatos formáinak, módszereinek a bővítése.
- El kell érni, hogy a szülők nagyobb számban legyenek partnerei a pedagógusoknak a nevelésben.
- Szorgalmazni kell, hogy megismerjék az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, és azok megvalósításában aktívan működjenek közre.

10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat célja, hogy a tanulmányok alatti vizsgák az érvényes jogszabályokban foglaltak szerint valósuljanak meg.

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik, melyek a következők:

- osztályozó vizsgák
- különbözeti vizsgák
- javítóvizsgák
- pótló vizsgák
- helyi vizsgák

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki pótló vizsgát tehet

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írja elő

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az értékelés rendje:

- A tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:
 - az igazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól

- az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeknek egy tanévben az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
 - tankötelezettségét egyéni munkarendű tanulóként teljesíti
 - egy tanítási évben a jogszabályokban előírtaknál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet
 - a tanuló félévi, év végi osztályzatának megállapításához független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát
- A más intézményből felvett tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, ha az adott tantárgya(ka)t az előző iskolájában nem tanulta, vagy az adott tantárgy(ak)ból lényeges, a továbbhaladáshoz szükséges témaköröket még nem tanulta
 - A tanuló pótló vizsgát tehet, ha
 - a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsga befejezése előtt engedéllyel távozik
 - Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha
 - ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott
 - osztályozóvizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik
 - Helyi vizsgák

Iskolánk a mindenkor nyolcadik osztályos tanulók teljesítményének ellenőrzése és értékelése céljából tanév közben, az első félévben, a központi felvételi megírása előtt matematika és magyar nyelv és irodalom tantárgyakból írásbeli szummatív vizsgát alkalmaz. Idegen nyelvből az adott évfolyam képességbeli összetétele alapján, a szaktanár döntése szerint, szóbeli vizsga megszervezésére kerül sor a felső tagozaton minden tanév végén.

- A vizsga tartalmi követelményeit a helyi tantervekben rögzített követelmények alapján a szaktanárok állítják össze, a munkaközösség-vezetők jóváhagyásával.
- A vizsgák formáját (írásbeli, szóbeli) a szaktanárok javaslata alapján, a munkaközösség-vezetők hagyják jóvá és a nevelőtestület fogadja el.
- Valamennyi tantárgy tekintetében tantárgyi vizsgaszabályzat készül, amelyet a munkaközösségek tanév elején felülvizsgálhatnak, és változtatásra felterjeszhetnek.
- A vizsgák időpontját a tanév munkatervében tervezzük.

Követelményrendszer:

- A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit az iskola határozza meg, az osztályozóvizsga követelményeit a házirend szabályozza.
- A követelményrendszert az iskola helyi tantervében az adott tantárgy tantervi követelményei szabályozzák.
- Az osztályozó vizsga, különbözeti vizsga követelményeit a tantervi követelmények alapján kell összeállítani.
- A javító vizsga követelményeit a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlen ismeretek alapján, azaz a minimum szint szerint kell meghatározni.
- A tantárgy jellegétől függően a vizsga lehet szóbeli, írásbeli, gyakorlati, vagy ezek variációi.
- Készségtárgyból elsősorban gyakorlati számonkérést kell előtérbe helyezni.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie.

Eljárásrend:

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanév során bármikor szervezhet.
- Javítóvizsgák letételére aug.15. és aug. 31. között jelöl ki az iskola időpontot.
- A tanulmányok alatti vizsgák időpontjáról írásban kell az értesítést megküldeni.
- Az osztályozó- és javítóvizsga anyagát bizonyítvány osztáskor a tanulónak írásban át kell adni.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulónak az aktuális tanév elején kell kijelölni a számonkérés anyagát.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló szülőjét az osztályozó vizsga előtt írásban kell kiértékelni a vizsga időpontjáról.
- Az igazgató felel a vizsgák jogszerű előkészítéséért, és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért.
- A vizsgabizottságot az igazgató jelöli ki és bízta meg a feladat ellátásával.
- A vizsgabizottság háromtagú. Iskolában megtartott vizsga esetén az iskola pedagógusaiból áll.
- A vizsgabizottságnak lehetőség szerint legalább két olyan tagja kell, hogy legyen, aki a végzettsége alapján jogosult annak a tárgynak a tanítására, amelyikből a tanuló vizsgázik.
- A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a kormányhivatal kéri fel. A vizsgabizottság tagjai nem lehetnek annak az iskolának a pedagógusai, amelyekkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

- A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.
- Kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

- Iskolánk azokat a tanköteles tanulókat köteles felvenni, átvenni, akiknek lakóhelye, tartózkodási helye településünkön van.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról a munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató dönt.
- Más településről jelentkező tanulót az igazgató nem köteles felvenni.
- Más intézményből érkező tanuló különbözeti vizsgát köteles tenni azokból a tantárgyakból, amelyeket a bizonyítványa alapján nem tanult, vagy bizonyíthatóan lényeges lemaradásban van az évfolyamára előírt tantárgy tananyagához képest. A felkészítésről a szülő köteles gondoskodni. Ha a tanuló az előírt időben (max. két hónap) a különbözeti vizsgán nem felel meg, akkor tanulmányait évismétléssel, vagy év közben az alacsonyabb évfolyamban folytathatja.
- A külföldről érkező tanuló felvételét az igazgató különbözeti vizsga letételéhez kötheti. A külföldről érkező tanuló bizonyítványának elismeréséről a mindenkori érvényes jogszabályok figyelembe vételével az igazgató dönt.

AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

1. A választott kerettanterv megnevezése

- A helyi tanterv megnevezi a köznevelésért felelős miniszter által kiadott kerettantervek közül választottat. A helyi tanterv meghatározza a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, és ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát.
- A helyi tanterv rendelkezik a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb 10 %-nak felhasználásáról.
- A 2020/2021. tanévtől az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet (ami a 110/2012. (VI. 4.) Korm.rendelet módosítása) alapján készült kerettanterveket alkalmazzuk felmenő rendszerben. A 2023/2024. tanévtől már 1-8. évfolyamon. A pedagógiai programban szerepelnek a Nat-rendeletben meghatározott műveltségi területek.

1.1. Kerettantervek (NAT 2020)

- Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építette be a helyi tantervbe.
- A helyi tanterv meghatározza a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait.
- Az iskola a kerettanterveket tanév szerinti tagolásban építette be a helyi tantervbe.
- Az iskola a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontja.

Óraterv a kerettantervekhez az 1–8. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámokkal (NAT 2020)

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7	4	5	3	4
Matematika	5	5	4	4	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek hon- és népismeret*					1			1
Etika/ hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
kémia							1,5	1,5
fizika							1,5	1,5
biológia							1,5	1,5
földrajz							1,5	1,5
természettudomány					2	2		
német nyelv				2	3	3	3	3

ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház*							1	
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Óraszám összesen	24	24	24	25	28	27	30	30
	22+2	22+2	22+2	23+2	27+1	26+2	28+2	28+2

(Sárgával az alapóraszám és a szabadon tervezhető órakeret került jelölésre.)

- A választható tantárgyak közül az alábbiakat választottuk:
5. évfolyam: Hon-és népismeret 1 óra/hét
7. évfolyam: Dráma és színház 1 óra/hét
- Szabadon választható órakeret
 - A szabadon választható órakeret terhére új tartalmakat nem emeltünk be a helyi tantervünkbe. A megemelt óraszámokat a tantárgyi tartalmak elmélyítésére, differenciálásra, gyakorlásra, felzárkóztatásra és tehetséggondozásra fordítjuk.
 - A matematika és magyar nyelv és irodalom órákon a tantárgyi tartalmak elsajátíttatása mellett az országos mérésekre való felkészítésre is hangsúlyt fektetünk.
 - Nyolcadik évfolyamon a továbbtanulók központi felvételire való felkészítését is segítjük.

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás alapelvei

Az adott munkaközösség teljes egyetértésével lehetséges, figyelembe véve az alábbiakat:

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását

- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen
- tetszetős, tartós kivitelű legyen
- a mindenkori jogszabályi előírások figyelembe vételével a tartós tankönyvek beszerzése kerül előtérbe

A tankönyvek ingyenes igénybevételét a mindenkori érvényes jogszabályok szerint biztosítjuk a tanulók számára.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.1. Feladataink az alsó tagozaton

- A pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon.
- Fokozatosan vezessük át a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és az így motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és segítsük érzelmvilágának gazdagodását.
- Engedjünk teret a tanulók játék-és mozgás iránti vágyának.
- Adjunk mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz.
- Alakítsuk ki a megfelelő tanulási szokásokat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Segítsük a tanulási nehézségek leküzdését.
- Fejlesszük a tanulók kommunikációját, a gyerekek közötti kapcsolatokat javítsuk, növeljük motiváltságukat a Komplex Alapprogram alkalmazása révén.
- Törekedjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociáliskulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Hívjuk fel a tanulók figyelmét a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékekre.
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A gyermekek jellemét formálva segítsük a személyiség érését, helyes fejlődését.
- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a tanuló a középiskolai tanulmányai végére képes legyen elérni a KER szerinti B2 szintet, de legalább a középszintű nyelvi érettségi, B1 szintet.
- A digitális munkarendben történő tanítás/tanulás esetén minden segítséget megadni a diákoknak és szüleiknek a munka zökkenőmentessé tételéhez. A megfelelő digitális platformok használatához segítség nyújtása.

3.2. Feladataink a felső tagozaton

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekeket felkészítjük a továbbtanulásra, és előkészítjük őket a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő, kooperatív-, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, empátiáját. Gyakorlati módon igazoljuk a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.
- Fejlesszük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való kiegyenlített, építő kapcsolatokhoz szükségesek.

- Fejlesszük a tanulók kommunikációját, a gyerekek közötti kapcsolatokat javítsuk, növeljük motiváltságukat a Komplex Alapprogram alkalmazása révén.
- A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során fejleszteni, formálni kell a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét, segítőkészségét, szolidaritás-érzését, empátiáját.
- Tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait.
- A nemzeti azonosságtudat fejlesztése mellett nevelnünk kell az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerésére, megbecsülésére.

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték. Ennek jegyében a Kormány 2019-ben életre hívta a Lázár Ervin Programot (LEP).

A LEP célja: a művészet – szociális helyzettől és területi elhelyezkedéstől függetlenül – minden köznevelésben tanuló diák számára egyenlő feltételek mellett hozzáférhető legyen.

A LEP hosszú távon kedvezően befolyásolja majd a felnövekvő generáció felnőttkori kulturális intézmény-látogatási hajlandóságát és szokásait.

Magyarország Kormánya a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (NEP) kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat kiadása útján is támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését.

A program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekben járó 7-11. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét. A program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését jelenti a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben, az iskolák által választható módon.

A programban olyan nemzeti és történelmi emlékhelyek vesznek részt, amely a felmérések alapján rendelkeznek a megfelelő látogatófogadási infrastruktúrával, idegenvezetéssel és múzeumpedagógiai kínálattal.

- Tisztáznunk és tudatosítanunk kell az egyén és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek egymáshoz való viszonyulását.

- Az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsan tantárgy terén.
- Erősíteni szükséges az Európához való tartozás tudatát, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak - egyetemes értelemben vett - megismertetésével, elfogadtatásával.
- Fontos megértetni, hogy a természeti és az épített környezet védelme, fejlesztése az emberiség, azaz a mi felelősségünk.
- Be kell láttatnunk, hogy az emberiség közös gondjainak megoldásában az egyénnek is felelőssége van.
- Mintákat kell adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, meg kell alapoznunk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kell hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok).
- A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével kell a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.
- A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:
 - természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció
 - a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára
 - természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése

- A digitális munkarendben történő tanítás/tanulás esetén minden segítséget megadni a diákoknak és szüleiknek a munka zökkenőmentessé tételéhez. A megfelelő digitális platformok használatához segítség nyújtása.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás feladatainak megvalósítása

4.1. A mindennapos testnevelés megvalósítása Dömsödön

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon. Az Nkt. által előírt évfolyamok számára testnevelés valamint tömegsport foglalkozásokat biztosítunk. Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározott feltételek igazolásaként kizárólag a versenysportoló tanuló érvényes versenyengedélyének másolata fogadható el.

Oktatásszervezési terv

A szervező munkánkat megkönnyíti a Sportcsarnok nagy mérete, három részre oszthatósága.

Alsó tagozat

- Mind az öt testnevelés órát (4 testnevelés + 1 tömegsport/KAP testmozgásalapú alprogram) az órarendbe építjük be. Ez minden órán 45 perces foglalkozást jelent.
- Amíg a feltételek adottak, addig az alsó tagozaton a tanulók tömegsport órán néptánc oktatásban részesülnek.
- Tömbösített formában úszásoktatásban részesítjük tanulóinkat, feltéve, ha annak anyagi feltételei biztosítottak.

Felső tagozat

- A délelőtti órák terhére négy testnevelés óra szerepel a tanulók órarendjében.
- A tömegsport/KAP testmozgásalapú alprogram órát délutánra tesszük. A különböző sportegyesületben igazoltan sportoló tanulók ez alól felmentést kapnak a fentebb szereplő feltételek teljesülése esetén.
- A sportudvarok megléte lehetőséget biztosít nekünk, hogy jó időben minden testnevelés órát a szabad levegőn tartsunk, ezt az aktuális járványhelyzet is indokoltá teheti. Rossz idő esetén is maradéktalanul meg tudjuk oldani a mindennapos testnevelést, hiszen a sportcsarnok és a tornaszoba adottak.

Terembeosztás, a tanítási órák helyének megszervezése

Alsó tagozat

- Az alsó tagozatos gyerekek órái a tornacsarnokban/tornaszobában kerülnek megtartásra. Jó időben az udvaron és a sportudvaron folynak a testnevelés órák.

Felső tagozat

- Az osztályoknak a testnevelés órái a Sportcsarnokban/tornaszobában vannak. Jó idő esetén, a sportudvaron zajlanak a testnevelés órák.

4.2. A mindennapos testnevelés megvalósítása a Tagintézményben

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon. Az Nkt. által előírt évfolyamok számára testnevelés – és aerobics órákat valamint délutáni időszakban szervezett tömegsport foglalkozásokat biztosítunk. Az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározott feltételek igazolásaként kizárólag a versenysportoló tanuló érvényes versenyengedélyének másolata fogadható el.

- Tömbösített formában úszásoktatásban részesítjük tanulóinkat, feltéve, ha annak anyagi feltételei biztosítottak.
- A testi nevelés célja és feladatai megegyeznek a dömsödi iskolára megfogalmazottakkal.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

- Az iskola helyi tantárgyi rendszerében található tantárgyak tanulása minden tanuló számára kötelező.
- Az intézmény feltételei nem teszik lehetővé a tanulók számára a pedagógus személyének megválasztását.
- A dömsödi iskolában német és angol nyelv oktatása folyik.
- A nyelv megválasztása elsősorban szülők döntése, de szakmai és költségvetési okok miatt, az iskola vezetője figyelmen kívül hagyhatja a szülők kérését. Ha a tanuló emiatt az ötödik évfolyamba lépéskor nyelvváltoztatásra kényszerül, akkor felzárkóztatását a szaktanárok oldják meg (Dömsöd).

Az apaji tagiskolában csak német nyelv oktatása folyik.

6. Projektoktatás

A projektoktatás lényege

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésre épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projektoktatás színterei

- A projektoktatás, mint módszer, bármely tantárgy tartalmához kapcsolódhat. A pedagógus saját szakmai kompetenciája, hogy az abban rejlő lehetőségeket hogyan használja ki.
- A projektoktatás, projekt módszer egyéb lehetőségei a nevelés-oktatás folyamatában
 - pályázatokhoz kapcsolódóan
 - témanap(ok) formájában
 - témahétben (lásd mellékleten a Tagiskola Zöld hét projekt programja)

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

- Különösen nagy a felelősségünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esetén. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, tanuláshoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.
- Különös figyelmet fordítunk a bármely okból a lemaradás veszélyének kitett, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóinkra.
- Tanórán belül differenciált foglalkozással (pl. DFHT alkalmazásával), változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk számukra, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.
- Tanulási nehézségeik okának feltárása céljából szakemberek segítségét kérjük.

- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás.
- Magatartási problémák hátterének feltárása céljából kapcsolatot alakítunk ki a családdal.
- Együttműködés hiánya esetén élünk jelzőrendszeri kötelezettségünkkel, szakemberek segítségét kérjük.
- Differenciált fejlesztést biztosító foglalkozásokat szervezünk.
- Egyén bánásmódot érvényesítünk a tanórákon.
- Napközi, tanulószoba igénybe vételét szorgalmazzuk.
- Egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül.
- Mentálhigiénés programokat, prevenciós programokat szervezünk.
- Pályaorientációs tevékenység, a szakmák minél szélesebb körének megismerésére.
- Továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak).
- Szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása.
- Tájékoztatást nyújtunk a szociális juttatások lehetőségéről (tankönyv, étkezés stb.)
- Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés.
- Kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel.
- Táborozási, kirándulási, erdei iskola, úszás, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása.
- Alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése.
- Pályázatfigyelés, részvétel pályázatokon (Határtalanul! pályázat, Erzsébet-táborok)

8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

8.1. Az írásbeli beszámoltatás

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése, a tanuló minősítése.
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése, típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban.

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Szemponatok a feladatlapok összeállításához:

- A tartalom kiválasztása a célnak megfelelő legyen
- Viszonylag objektív mérést tegyen lehetővé
- Az adott időintervallumon belül elvégezhető legyen
- Nehézségi foka az átlagos képességű tanulóhoz igazodjék, tartalmazza a minimum követelményeket, az elégséges elérhető legyen
- A feladatok utasításai egyértelműek legyenek
- Változatos feladattípusokat (ismeret, összefüggés, szövegértés, alkalmazás, önálló logikus gondolkodás...) tartalmazzon
- A megelőző összefoglalás, gyakorlás erre fókuszáljon

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formája	Funkciója	Előzménye	Időtartama	Színe a naplóban Az értékelésben betöltött szerepe	Kijavítás Értékelés Korrekció Határidő	Javítási lehetőség a tanuló részéről (hiányzó/korrekció)	Korlátai
Témazáró (Központi vagy szaktanár által összeállított)	Tanmenetben megjelölt tematikus egységek lezárása	Ismétlés Összefoglalás Rendszerezés Gyakorlás előre bejelentett időpont	45 perc	Piros, év végi értékelésben döntő jegynek számít	Törekedni kell arra, hogy a következő órán, de akadályoztatás esetén, két héten belül	Egyéni megítélés szerint	Napi max. 2 előre bejelentett – ha több esne egy napra az alacsonyabb óraszámú előnyt élvez
Röpdolgozat	2 -3 óra anyagából	Bejelentés	20 – 25 perc	Zöld	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs – vagy szóbeli a következő órák valamelyikén	Nincs
Írásbeli felelet (Lehet egész osztállyal vagy néhány tanulóval.)	1 óra anyagából. Írásban vagy rajzban	Nincs	10 -15 perc	Kék, mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Nincs
Fogalmazás - házi - iskolai	Készségek, képességek vizsgálata	Előkészítése van	45 perc	Kék, mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szummatív mérések a 2-4. osztály végén	Kimeneti eredményvizsgálat	Egész évben folyamatos felkészítés	2 x 45 perc	Piros	Tanév végéig	Egyéni elbírálás alapján	Napi max. 1
Szummatív mérések a 4. osztály végén	Kimeneti eredményvizsgálat (Esetenként csoportbontás hoz)	Egész évben folyamatos felkészítés	3 x 45 perc	Piros	Tanév végéig	Egyéni elbírálás alapján	Napi max. 1
Szummatív mérések a 8. osztály végén	Kimeneti eredményvizsgálat	Egész évben folyamatos felkészítés	Változó	Piros, év végi értékelésben döntő jegynek számít	A szóbeli vizsgák befejezéséig	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szintfelmérők	Csoportbontáshoz, differenciáláshoz	Nincs	Változó	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Minimum szintmérők	A továbbhaladáshoz, felzárkóztatáshoz szükséges tudás mérése	Nincs	Változó max. 45 perc	nincs	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Napi max. 2

8.2. A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapjai

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a tanórák tervezéséhez szükséges visszacsatolást, a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak

Feladatai:

- Segítségnyújtás a célok megfogalmazásához
- A diákok teljesítményének önmagához -, a tanulócsoportok eredményeinek általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez való viszonyítása
- Következtetés a tanítás-tanulás hatékonyságára
- A követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás, vagy a tehetséggondozás témáinak kijelölése
- A hozzáadott érték mérése
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- Valamennyi írásbeli számonkérésnél a feladatok legyenek alkalmasak valós tudásszint, kompetenciák mérésére (felismerés, szabályismeret, alkalmazás).
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Az ellenőrzés és értékelés módja és funkciói:

- Szóbeli
 - A már feldolgozott ismeretek rendszeres szóbeli ellenőrzése, számonkérése formatív funkcióval:

- szóbeli felelet
 - kiselőadás
 - kérdésekre adott válaszok
- szummatív funkcióval kimeneti eredmény rögzítésére:
 - Szóbeli vizsga (8. osztály év vége, idegen nyelv)
- Írásbeli
 - Formatív funkcióval, változatos eszközök felhasználásával (teszt, kérdésfelelet, kifejtés, topográfiai, rajzos, stb.)
 - röpdolgozat (két-három óra anyagából)
 - írásbeli felelet (egy óra anyagából)
 - házi fogalmazás
 - Diagnosztikus funkcióval helyzetfelmérés, csoportbontás, differenciálás miatt:
 - szintfelmérők
 - tudáspróba
 - Szummatív funkcióval, egy időszak lezárása, kimeneti eredményeinek rögzítésére
 - témazáró dolgozat (tematikus egységek lezárásakor)
 - minimumszint felmérők (év végén)
 - írásbeli vizsga (8. osztály)
- Gyakorlati
 - gyűjtőmunka-, megfigyelések-, kísérletek értékelése (megfelelő felkészülés, gyakorlás után)
 - fizikai állapot felmérése
- Önálló kiselőadás:
 - egy adott téma önálló feldolgozása és előadása (elsősorban a felső tagozaton)
- Óraközi munka:
 - az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége

A három értékelési mód (formatív, diagnosztikus, szummatív) folyamatosan beépül a tanítási-tanulási folyamat egészébe, egymásra épül, egymástól elválaszthatatlan. A tanév végi szummatív

mérések eredményeit a következő tanév céljainak megfogalmazásához felhasználjuk, ezért (a 8. évfolyam kivételével) egyben diagnosztikus méréseknek is tekinthetők.

8.3. Értékelési és mérési rendszerünk

A teljesítménymérés rendszere

- A helyi mérések rendszere a köznevelési törvény, a NAT, a kerettanterv, valamint az erre épülő helyi tantervek követelményein alapszik.
- A tanulói teljesítmények követelményeit a helyi program és az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.
- Szorgalmazzuk az írásbeli, szóbeli számonkérés, és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő értékelések egyensúlyát.
- Tanév végén minden alsós diákunk számolási készségét és olvasási képességét felmérjük.
- A 8. évfolyamosok tanév közben házi vizsgát tesznek, magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból, tanév végén idegen nyelvből.
- Tanulóink részt vesznek országos méréseken (digitális mérések, NETFIT), a mérési eredményeket beépítjük mindennapi munkánkba, a problémás területeket, feladattípusokat előtérbe helyezzük.
- A felmérések eredményeit a munkaközösségek feldolgozzák, az értékelés eredményei segítséget nyújtanak a következő tanév(ek) feladatainak meghatározásához.

Szöveges értékelés

- Az 1. évfolyamon negyedévente
- a 2. évfolyamon félévkor

a pedagógusok szöveges értékelést készítenek a tanulók tudásszintjéről, a tanulók tanulmányi munkához való hozzáállásáról.

- A szöveges értékelés alapja az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek, képességek, jártasságok, készségek értékelése.
- A szöveges értékelés tartalmazza a pedagógus tapasztalatait, megállapításait a következő területeken:
 - a pszichés funkciók fejlődése (figyelem, emlékezet, koncentráció, stb.)

- motiváció, érdeklődés, szorgalom, magatartás, kitartás, feladattudat
- a szocializáció szintje (viselkedés, együttműködés, tolerancia, stb.)
- a megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazásának szintje

Az szöveges értékelés módjai:

- Az első évfolyamon az e-naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek be tantárgyanként, amelyekről negyedévenként a szülők is tájékoztatást kapnak.
- Félévkor a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak használatával történik az értékelés.
- Ezt az értékelő lapot a szülők a félév zárása után megkapják.
- Év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.
- Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.
- Összegzőként a következő minősítést kaphatja a tanuló:
 - Kiválóan megfelelt
 - Jól megfelelt
 - Megfelelően teljesített
 - Felzárkóztatásra szorul
 - tantárgyakból dicséretet érdemel
 - tantárgyakból felzárkóztatásra szorul

A szöveges értékeléssel szemben támasztott követelmények:

- legyen érthető a tartalma
- jól tagolt, áttekinthető legyen a szerkezete
- a vélemény megalapozott legyen, tükrözze a gyermek valós állapotát, fejlődését
- mutasson irányt a továbbhaladásra, a hiányok pótlására, a fejlesztésre

Kiegészítés:

- A második évfolyamtól kezdődően, tanév közben a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel értékeljük. A második évfolyamon félévkor még szövegesen értékelünk.

Tanulóink

- 4. évfolyamon félévkor idegen nyelvből
 - 3. évfolyamon félévkor digitális kultúra tantárgyból
- a következő minősítést kaphatják, amelyek iskolaváltás, vagy a továbbtanuláshoz szükséges adatlap kitöltése esetén a következő osztályzatoknak felelnek meg:

- Kiválóan megfelelt	jeles (5)
- Jól megfelelt	jó (4)
- Megfelelően teljesített	közepes (3)
- Felzárkóztatásra szorul	elégséges (2)
- Nem felelt meg	elégtelen (1)

Megjegyzés: a hit-és erkölcsstan oktatásban résztvevő tanulók értékelése megegyezik az etika tantárgy minősítési formáival.

A szöveges értékelésre nem kötelezett évfolyamok értékelése

- A tanuló a félévi és év végi osztályzatot rendszeres évközi érdemjegyek, és az egész évi munkája alapján kapja.
- Az írásbeli beszámoltatás rendszere külön fejezetben található a jegyek hangsúlyával és a KRÉTA e-naplóban használt színével együtt.
- A szóbeli számonkérés színe általában a kék.
- A nevelőtestület megállapodása alapján a memoriter fekete.
- A félévi és év végi osztályzatoknál a piros jegyek a meghatározóbbak, de nem kizárólagosak.
- Az egyéni adottságokkal rendelkező tanulók írásbeli beszámoltatását felválthatja a szóbeli számonkérés.
- A tudás értékelése a törvényben meghatározott érdemjegyekkel és osztályzatokkal történik.

Osztályzatok, minősítések:

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
 - jeles
 - jó
 - közepes
 - elégséges

- elégtelen
- Magatartásának értékelésénél
 - példás
 - jó
 - változó
 - rossz
- Szorgalmának értékelésénél
 - példás
 - jó
 - változó
 - hanyag

megnevezést kell alkalmazni.

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történik. Ezen érdemjegyek a KRÉTA e-naplóba a szóbeli számonkérések napjától, az írásbeli dolgozatok kézhezvételétől számított 2 napon belül kerülnek beírásra.

A kiértékelt írásbeli munkát, legkésőbb a dolgozat megírását követő második tantárgyi órán kézhez kapják a diákok a heti egy óras tantárgyak esetén, a többi tantárgynál egy héten belül.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról, és amennyiben az indok nem megalapozott, akkor a tanuló javára kell dönten.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

- Jeles:
 - ha a tantervi követelményeknek eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani. Egész évi kiemelkedő tanulmányi munka esetén, az adott tantárgy(ak)ból év végén a bizonyítvány Megjegyzés rovatába tantárgyi dicséret kerülhet.
- Jó:
 - ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

- **Közepes:**
ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait. Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni neki.
- **Elégséges:**
ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.
- **Elégtelen:**
ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártassággal sem rendelkezik.

Az egyéni adottságokkal rendelkező (SNI, BTM tanulók) értékelése ettől eltérhet a jogszabályokban rögzítettek szerint, figyelembe véve a tanulókra vonatkozó szakértői véleményeket.

9. Az otthoni, a napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

9.1. Általános elvek

- A tanulók tudásának elmélyítése, teljesítményük növelése, a tanult tananyag gyakorlása és ismétlése miatt szükségesnek tartjuk a rendszeres házi feladatot.
- A házi feladat feladásánál figyelembe vesszük
 - a tanulók életkorát
 - képességeit
 - a napi tanulásra fordítandó időt
 - csak olyan házi feladatot adunk, amihez minden tanuló számára adottak a tárgyi feltételek
- Csak olyan feladatot adunk, ami nem tartalmaz új ismeretet, a tanórán megértett anyaghoz kapcsolódik, önállóan (vagy a gyengébb tanulók kisebb segítségével) el tudnak végezni. Kivételt képezhet az önálló szövegértés, lényegkiemelés és a vázlatírás gyakorlása.

- Az írásbeli házi feladatok meglétét, minőségét rendszeresen ellenőrizzük, értékeljük.
- A tanulók beszédkészségének fejlesztése érdekében a szóbeli házi feladatot lehetőleg szóban kérjük számon (kivétel lehet a nagyobb téma összefoglaló számonkérése).
- Az önálló tanuláshoz a tanítási órákon gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat, útmutatást adunk a tanulás megtervezéséhez, időbeosztásához.
- A sikeres tanulás érdekében minden tantárgynál hangsúlyt helyezünk a szövegértésre.
- Biztosítjuk a napköziben, a tanulószobán a zavartalan, nyugodt tanulást, ahol segítséget is kap a tanuló, ha szükséges.
- Biztosítjuk a könyvtár használatát a feladatok elvégzéséhez.
- A szülőktől támogatást kérünk az otthoni zavartalan körülmények kialakítására, s a jobb együttműködésre.
- A házi feladat és a felszerelés hiánya nem minősül fegyelmi vétségnek (bejegyezhető a naplóba), a szaktanár tartja nyilván. Az órai munka szempontjából nélkülözhetetlen felszerelés hiánya a KRÉTA e-naplóban nyilvántartható.
- Öt el nem készített házi feladat miatt tantárgyi egyest ír a tanár a naplóba (heti egy óras tantárgyaknál ez háromra módosul).

A pedagógus a szülőt tájékoztatja a házi feladat sorozatos elmulasztásáról, melyet a szülőnek alá kell írnia. Ha egy tanuló egy féléven keresztül minden házi feladatát elkészítette, akkor tantárgyi bekarikázott ötöst kap a naplóba.

9.2. A házi feladat adásának korlátai (mennyiségi, időbeli)

Hétvégére, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünet idejére kötelező házi feladatot nem adunk. A pénteki napnál kivételt képeznek ez alól a heti 1-2 óras tantárgyak.

A nyári vakációra nem kötelező jelleggel a következő tanév munkáját segítő feladatok adhatók:

- irodalmi olvasmány
- évfolyamonként javaslat családi programokra (múzeum, kiállítás, színház, kirándulás, egyéb program; ezekről rövid jegyzetet készíthet)
- javaslat: ismételésre, a tananyag szinten tartására

A napi tanulási idő nem haladhatja meg naponta átlagosan:

- 1 – 2. osztályban a 40 percet
- 3 – 4. osztályban a 60 percet

- 5 – 6. osztályban a 90 percet
- 7 – 8. osztályban a 120 percet

Ennek megvalósítása érdekében figyelembe vesszük a tanuló órarendjét (nehéz nap, könnyű nap).

Ezen kívül:

- Kapjanak egyéni segítséget a napköziben, tanulószobán.
- Alkalmaztassuk a tanulás tanításának módszereit.
- A szóbeli tanulás előzze meg az írásbelit.
- A napköziben akkor is tanuljanak, ha nincs lecke. A pedagógus adjon ismétlő, gyakorló feladatokat az alapkészségek fejlesztésére (helyesírási, számolási, szövegértési, stb.), biztosítson lehetőséget könyv olvasására a fennmaradó időben.
- A pedagógus értesítse a szülőt, ha a tanuló a napköziben valamelyik feladattal nem tudott elkészülni.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontások célja:

- A differenciált fejlesztés hatékonyabb biztosítása.
- Lehetőséget ad az ismeretek elmélyítésére, a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra.

Idegen nyelv esetén több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Tantárgyi csoportbontások

- Iskolánkban évfolyamon belül csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet (lehetőségeinkhez mérten). A jobban teljesítő tanulók 5. évfolyamtól kezdődően heti 3+1 órában tanulhatják az idegen nyelvet.
- Csoportbontásban tanítjuk felső tagozaton a digitális kultúra tantárgyat, amennyiben a csoport létszáma és a rendelkezésre álló számítógépek száma ezt indokoltá teszi.

- Amennyiben a feltételek adottak, és szakmailag indokolt, akkor osztályon, vagy évfolyamon belüli csoportbontások más tantárgyakból is megvalósulhatnak.

Egyéb foglalkozások:

- A napközis foglalkozásokat az alsó tagozaton vegyes csoportokban tartjuk.
- Felső tagozaton tanulószoba van, a csoportok száma a szülői igényektől és a szociális háttértől függ.
- A tanulói igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk.
- Korrepetálás/Te órát valamennyi alsó tagozatos osztályban.
- Korrepetálás/Te órát a felső tagozaton szaktárgyak szerint, indokolt esetben.
- Alprogrami foglalkozások.
- Felvételi előkészítő a középiskolára matematika és magyar tantárgyakból.
- Szakkörök/Te órát alsó, és felső tagozaton.
- Énekkar.
- Sportfoglalkozások, tömegsport, versenysport.
- Versenyekre való felkészítések (tantárgyi, és egyéb versenyek).
- Projektek, helyi kezdeményezésre, és pályázatokhoz kapcsolódóan.

11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai teljesítményének mérése:

A mérés a NETFIT program alapján történik az 5 – 8. évfolyamon.

12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

12.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Alsó tagozat:

- a tanuló legyen képes önállóan, az évszaknak megfelelően felöltözni
- tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, az egészséges táplálkozás egyaránt fontos az egészség védelmében
- a rendszeres mozgás igényként épüljön be a személyiségébe

- legyen képes az egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére
- legyen képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket, ismerjen meg relaxációs, stresszt oldó technikákat
- alakuljon ki a gyermekben igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt
- próbálja ki a testmozgás, a manuális és művészeti tevékenység több formáját, váljanak ezek élményforrássá számára

Felső tagozat

- a tanuló tudja felsorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát
- ismerje a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat
- tanulja meg tudatosan ápolni a személyes higiéniáját
- tudja, hogy a rendszeres testmozgás, és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, alakuljon ki igény ezek iránt
- ismerje az aktív pihenés fogalmát, legyen értelmes hobbija, legyen tisztában az aktív pihenés, feltöltődés jelentőségével
- tudatosan figyeljen testi egészségére, legyen képes szervezetének jelzéseit szavakkal kifejezni
- a saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része
- ismerjen és alkalmazzon stressz oldási technikákat
- legyen tisztában az egészség károsító szerek kockázatával, (alkohol, dohányzás, drog), és tudatosan kerülje azokat
- ismerje a stressz okozta civilizációs betegségeket, és ezek megelőzésének lehetőségeit

12.2. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be az iskolai programokba (sport- és egészségnap, futóversenyek, akadályverseny, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba, különösen az alsó tagozaton.

3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és lehetőleg a tanulószobai foglalkozásokon is a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, kapjon helyet a mindennapi testmozgás, a szabad levegőn tartott szabadidős mozgási tevékenység.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Tehetséges tanulóinkat versenyeztetjük, és általánosságban is ösztönözzük tanulóinkat a különböző verseny- és szabadidős sportokban való aktív részvételre.
6. Szorgalmazzuk, hogy az intézmény külső kapcsolatrendszerének keretében, a helyi sportegyesület (DUSE) illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetek, továbbá az iskolai alapítvány támogassa az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programokat.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain kerüljön feldolgozásra a testmozgás fontossága, amely életvezetési tanácsokat is magában foglal.
9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján, a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
10. A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

12.3. Az iskola környezeti nevelési elvei

Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.

- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés. - A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés. - A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömeinek megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Községünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Célok, feladatok

Alsó tagozat

- a tanuló váljon érzékennyé környezete állapota iránt
- legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére
- vegye észre a környezetében lejátszódó jó és rossz folyamatokat
- legyen igény saját környezetének rendjére
- tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését
- törekedjen környezete értékeinek megőrzésére

Felső tagozat

- a tanulóban fejlődjenek ki a környezet harmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások
- legyen mozgósítható a környezet védelmét, az igényes környezet kialakítását célzó cselekvésekre
- értse meg, hogy a fogyasztás önmagában nem cél, és nem is érték

- ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje azokat
- legyen képes társaival együttműködésben a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét
- váljon érzékennyé az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismerje ezek megvalósítási lehetőségeit
- ismerje és használja a környezetbarát, és újra hasznosítható anyagokat
- értse a fenntarthatóság fogalmát

Tevékenységszervezés:

„Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!”

A környezeti nevelés igazán hatékony akkor lehet, ha áthatja, szemléletével átjárja az iskolai élet minden színterét, tevékenységét.

A szemléletformálás és az értékközvetítés jellemzően tevékenységorientált:

- tanórák (szaktárgyi, osztályfőnöki)
- tanórán kívül – a tisztaság, szépség, érték, megőrzése
- a mikrokörnyezet igényes, gondos kialakítása, megóvása (osztályterem, folyosók, udvar)
- napközi otthon, szabadidős tevékenységek – életviteli kultúra, szokások kialakítása
- tehetséggondozás, szakköri tevékenység
- pályázatok (rajz, fotó)
- faliújság, kiállítás készítése
- jeles napok (megemlékezések, akciók)
- energiatakarékosság
- hulladék újrahasznosítás
 - papírgyűjtés
 - használt elem gyűjtése
- szelektív hulladékgyűjtés, hulladékudvar létrehozása
- takarítási akciók (iskolai, községi)
- múzeumlátogatások, az Állatkert, vadas parkok, nemzeti parkok megtekintése
- tanulmányi kirándulások, túrák, táborok
- erdei iskola, elsősorban a pályázati lehetőségek kihasználásával

- projektoktatás

Módszerek:

- Személyes, pozitív példamutatás
- Kooperatív tanulási formák, interaktív módszerek
- Észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok
- Összehasonlítás, elemzés
- Tárgykészítés (pl.: madáretető)
- Könyvtári kutatómunka, gyűjtőmunka
- Filmvetítés
- Tanulmányi kirándulás, tanulmányi séta
- Pályázatok, projektek
- Vetélkedők, játék, dramatizálás
- ÖKO programok (ÖKO iskola)

13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát.
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését.
- Személyre szabott legyen.
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírják a KRÉTA e-naplóba.
- A felső tagozaton tanító pedagógusok félévenként egyszer (fogadó óra környékén) közösen értékelik a tanulókat.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol.
- A magatartás és szorgalom jegyekről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.

- Vitás esetekben az osztályfőnök a „rosszabb” értékelést szavazásra bocsájtja, és ha a gyermeket tanító pedagógusok közül hárman megszavazzák, akkor az lesz az érvényes.
(A legalább heti 5 órában tanító pedagógus a szavazásnál 2 főnek számít.)

13.1. A magatartás értékelése

Magatartáson értjük a tanulót:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályainak betartatását
- a közösség érdekében végzett tevékenységét
- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét

A magatartás értékelése:

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Fegyelmezett-sége	Nagyfokú, állandó.	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja.	Másokat zavaró, változó, de igyekszik.	Erősen kifogásolható, negatív.
2. Viselkedéskul-túrája	Tisztelettudó, udvarias és figyelmes a felnőttekkel és társaival szemben.	Iskolai viselkedése általában kifogástalan.	Udvariatlan, nyegle. A felnőttekkel és a társaival szemben magatartása kifogásolható. Rendszeretete változó.	Durva, romboló, durván közönséges.
3. Hangnem, kritika, önkritika	Törekszik helyes véleményt alkotni, és megfelelő formában kinyilvánítani önmaga és társai magatartásának megítélésében.	Törekszik véleményt formálni, és megfelelő formában kinyilvánítani.	Véleménye elhamarkodott, gyakran nem a megfelelő formában közli.	Saját hibáját nem ismeri el, vélemény nyilvánítása durva.
4. Hatása a közösségre	Pozitív, aktív, jóindulatú	Közömbös, nem árt.	Vonakodó, ingadozó.	Negatív ártó, megfélemlítő. Közösséget bomlaszt, ezzel társainak rossz példát mutat.
5. Házi rend betartása	Betartja, arra ösztönöz.	Néha hibázik.	Részben tartja be.	Sokat vét ellene.
6. Felelősségér-zete	Nagyfokú.	Időnként felelőtlen.	Ingadozó.	Megbízhatatlan.

13.2. A szorgalomjegyek megállapítása

Szorgalmon értjük a tanulót:

- tanulmányi munkához való viszonyát
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát
- önálló feladatai elvégzésének minőségét

- rendszeretét, pontosságát
- aktivitását

A szorgalom értékelése:

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	Egyéni képességeihez mérten, a töle elvárható módon teljesít. Céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében.	Figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell.	Munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni.	Munkája hanyag, akadályozó, ellenálló.
2. Kötelességtudata	Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően, kifogástalanul teljesíti.	Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően teljesíti.	Iskolai és egyéb kötelességeit állandó ellenőrzés mellett végzi. Teljesítménye hullámzó. Tanítási órákon általában passzív.	Képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi előmenetele érdekében.
3. Rend és munkafegyelm	Munkafegyelme példamutató. Tanulmányi munkája alapos és rendszeres.	Tanulmányi munkája rendszeres, munkafegyelme megbízható.	Lazításra hajlamos, munkafegyelme kifogásolható.	Munkájában megbízhatatlan. Kötelességeit elmulasztja.
4. Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlan	Megbízhatatlan, önállótlan
5. Tanórákon kívüli aktivitása	Érdeklődő, rendszeres, aktív	Ösztönzésre dolgozik	Ritkán dolgozik	Egyáltalán nem dolgozik
6. Felszerelése	Felszerelését rendben tartja	Felszerelése néha hiányos	Felszerelése gyakran hiányos	Felszerelése mindig hiányos

13.3. A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazása

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el

- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti

Eljárás módja (Az alábbi eljárásrend az Apaji tagiskolában nem került bevezetésre, ott csak a fokozatosság elve alapján történik a dicsérettel történő jutalmazás)

- A dicsérek folyamatosságát dátumos bejegyzéssel regisztráljuk egy-két szavas utalással a KRÉTA e-naplóban.
- A dátumos dicsérek összegzése (fokozat) a KRÉTA e-napló alapján történik, egy-két szavas összegzéssel. A dicsérek összegzése az osztályfőnök feladata.
- Dátumos bejegyzést, illetve magasabb szintű bejegyzést (dicséret) tehet minden adott osztályban tanító nevelő, a tanórán kívüli foglalkozást vezető pedagógus, valamint az ügyeletes nevelő. A bejegyzésnek be kell kerülni a KRÉTA e-naplóba.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- Az igazgatói dicséretet, a nevelőtestületi dicséretet, a tankerületi dicséretet a tanuló bizonyítványába is be kell írni.
- A tanulók jutalmazását részletesen az Értékelési rendünk tartalmazza.

Iskolánk dicséretei a dátumos dicsérek összegzése után:

	Záradék
Három dátumos dicséret	Osztályfőnöki dicséret I.
Osztályfőnöki dicséret I. plusz három dátum	Osztályfőnöki dicséret II.
Osztályfőnöki dicséret II. plusz három dátum	Osztályfőnöki dicséret III.
Osztályfőnöki dicséret I., II., III.	Igazgatói dicséret I.
Osztályfőnöki dicséret I/1., II/1., III/1.	Igazgatói dicséret II.
Osztályfőnöki dicséret I/2., II/2., III/2.	Igazgatói dicséret III.
Tankerületi dicséret	

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:

- tantárgyi ötös
- szaktanári dicséret, (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel)
- napközis nevelői dicséret, (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel)
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért – tantárgyi dicséretet kaphat a bizonyítvány Megjegyzés rovatában
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők, oklevéllel jutalmazhatók

Tanév végi jutalmazási formák:

- Emléklap
- Oklevél
- Jutalomkönyv
- Tankerületi dicséret
- 4-8. évfolyamon az évfolyam sportolója díj (fiú, lány) adható
- Nevelőtestületi dicséret:
 - Három igazgatói dicsérettel rendelkező tanuló esetében az osztályfőnök a nevelőtestület elé terjesztheti szavazásra, ha az érintett szervezeti egység nevelőinek kétharmada igennel szavaz, akkor a tanuló tanév végén nevelőtestületi dicséretben részesül.
 - Kettő igazgatói dicsérettel és megalapozott osztályfőnöki javaslattal is felterjeszthető tanuló, a szavazás az előzőekkel megegyező.
- Szép Magyar Beszédért Alapítványi Díj (csak Dömsödon)
 - 8. osztályos tanulónak adható, aki a tanévben megrendezett Szép magyar beszéd prózamondó versenyen I. helyezést ért el.
- A Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Kiváló Tanulója

- 8. osztályos tanulónak adható, aki 8 éven keresztül kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményt ért el, több éven át elért versenyeredményeivel, a közösségért végzett munkájával iskolánk jó hírnevét öregbítette.
- Gacsné Gábor Marianna Emlékére létrehozott díj annak a 4. osztályos tanulónak, aki a közösségi munkában és a matematika tantárgyból 4 évig kimagasló teljesítményt nyújtott.

13.4. A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- vagy a tanulói házirend előírásait megszegi
- vagy igazolatlanul mulaszt
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni

Eljárásrend (Az alábbi eljárásrend az Apaji tagiskolában nem került bevezetésre, ott csak a fokozatosság elve alapján történik az elmarasztalás)

- Az elmarasztalások folyamatosságát dátumos bejegyzéssel regisztráljuk egy-két szavas utalással a e-KRÉTA naplóban.
- A dátumos elmarasztalások összegzése (fokozat) az e-KRÉTA napló alapján történik egy-két szavas összegzéssel. Az elmarasztalások összegzése az osztályfőnök feladata.
- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- Dátumos bejegyzést tehet minden adott osztályban tanító nevelő, a tanórán kívüli foglalkozást vezető pedagógus, valamint az ügyeletes nevelő. A büntetéseket az e-naplóba is be kell írni.
- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amikor a dátumos bejegyzések összegzésre kerülnek. Indokolt esetben a vétség súlyától függően ettől el lehet térni.
- Amennyiben a fegyelmező intézkedések nem vezetnek eredményre, a nevelőtestület rendkívüli eljárás keretében a nevelőtestület elé idézheti a tanulót, szülőjével együtt, és ezzel egy időben az iskolarendőr és a Gyermekjóléti szolgálat segítségét, részvételét kérheti. Súlyosabb vétség esetén fegyelmi eljárás indítható.
- A felsorolt büntetések kiszabására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A büntetés adásáról az erre jogosult nevelő, illetve a nevelőtestület dönt.

- Félévkor a fegyelmező intézkedések addig elért fokozatai érvényüket veszítik. ***Ha a tanuló büntetési fokozata az osztályfőnöki rovót, vagy annál nagyobb fokozatot érte el, akkor az nem veszíti érvényét.***

Iskolánk büntetési formái a dátumos elmarasztalások összegzése után:

	Záradék
Három dátumos elmarasztalás	Osztályfőnöki figyelmeztetés I.
Of.-i figyelmeztetés I. plusz három dátum	Osztályfőnöki intő I.
Of.-i intő I. plusz három dátum	Osztályfőnöki rovó I.
Of.-i rovó I. plusz három dátum	Igazgatói figyelmeztetés
Ig.-i figyelmeztetés plusz három dátum	Osztályfőnöki figyelmeztetés II.
Of.-i figyelmeztetés II. plusz három dátum	Osztályfőnöki intő II.
Of.-i intő II. plusz három dátum	Osztályfőnöki rovó II.
Of.-i rovó II. plusz három dátum	Igazgatói intő
Ig.-i intő plusz három dátum	Osztályfőnöki figyelmeztetés III.
Of.-i figyelmeztetés III. plusz három dátum	Osztályfőnöki intő III.
Of.-i intő III. plusz három dátum	Osztályfőnöki rovó III.
Of.-i rovó III. plusz három dátum	Igazgatói rovó

Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés

Fegyelmi eljárás

- A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola nevelőtestülete dönt.
- A fegyelmi eljárás rendjét magasabb jogszabály határozza meg.

14. Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az első évfolyam megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben a tizenhetedik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban vehet részt. SNI, BTM tanuló esetén ehhez két évet hozzá kell adni.
- Egyéni munkarend megállapításánál a Kormány a 196/2019. (VIII.1.) Korm. rendeletben az Oktatási Hivatal jelölte ki az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerint eljáró szervnek.
- A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.

A magasabb évfolyamba lépésről a nevelőtestület az év végi osztályozó konferencián dönt.

- A követelmények teljesítését, illetve minősítését a 2. évfolyamtól kezdve minden tantárgyból az elégséges, közepes, jó, jeles év végi bejegyzés igazolja a bizonyítványban.
- Az évfolyamot legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzattal záró tanulóknak, az osztályozó vizsgára kötelezetteknek a továbbhaladás feltételeit a Tanulmányok alatti vizsgákról szóló fejezet tartalmazza.

15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

15.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

- A fenntartható fogyasztás elterjesztésére való törekvés (beépül a mindennapjainkba)

- A fiatalok tudatos vásárlásra ösztönzése
- A fogyasztóbarát vállalkozói szemlélet megalapozása
- A fogyasztóvédelmi ismeretek gyakorlatias átadása

15.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

- a diákok internethasználatával és az e-kereskedelemmel kapcsolatos tudatosság fejlesztése
- a zaklatás különböző formáinak megvitatása a diákokkal
- az iskolarendőr, iskolapszichológus bevonása

15.3. Adatvédelemmel kapcsolatos tájékoztatás

- a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos adatkezelési tájékoztató megismertetése a szülőkkel (szülői értekezletek, iskolai honlap)
- év közben felmerülő események adatkezeléséről szóló tájékoztatás (pl. kirándulás, pályázat)

16. Eljárásrend digitális munkarend esetén a Dömsödi Széchenyi István Általános Iskolában

A járványhelyzet esetleges súlyosbodása esetén, tantermen kívüli, digitális munkarend kerülhet megszervezésre intézményünkben a nevelés-oktatás biztosítása érdekében.

A Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ szakmai munkacsoportja véleményének és az Oktatási Hivatal ajánlásának figyelembe vételével, a Dömsödi Széchenyi István Általános Iskolában az alábbiak szerint történik a szakmai munka megszervezése:

- Szakkörök, fejlesztő foglalkozások, korábban túlóra keretében ellátott korrepetálások szüneteltetésével kerül meghatározásra az új munkarend.
- A napközis foglalkozások, fejlesztő órák esetében az érintett pedagógusok bekapcsolódnak a mentorálási munkába. A napközi foglalkozások elnevezése napközi helyett mentorálás foglalkozásra változik. A korábban napközis foglalkozást vezető kollégák online segítségnyújtást biztosítanak a nehezen haladó tanulók számára házi feladatokhoz, tanuláshoz.

- A testnevelők is részt vesznek a mentorálási munkában, ők hetente háromszor (hétfőn, szerdán, pénteken) töltnek fel anyagot. A testnevelés tananyag feltöltése során törekedni kell arra, hogy a gyerekek mozgásos feladatokat kapjanak.
- A technikai dolgozók és az iskolatitkárok beosztását az aktuális helyzetnek megfelelően racionalizáljuk.

16.1. A tantermen kívüli, digitális munkarend szerinti alapfeladat-ellátás rendjét és ellenőrzését szabályozó eljárásrend tartalmi elemei

1. A pedagógusok a tanév első hetében ellenőrzik, hogy az adott osztály tanulóit eléri-e az e-mailes vagy egyéb online kapcsolattartási formák.
2. A pedagógusok a KRÉTA e-naplóban teszik közzé a tananyagot, a videókat, a linkeket, a tennivalókat, a hozzá tartozó útmutatókkal, ellenőrző kérdésekkel és megoldandó feladatokkal együtt.
3. Digitális munkarend esetén órarend alapján tanítunk. A tanórákat a KRÉTA DKT felületén tartjuk. A tananyag mellett, új anyag tanítása esetén magyarázó videót is feltöltünk. Online órák/ konzultációk megtartására is van lehetőség.
4. A pedagógusok ügyelnek arra, hogy a személyes kontaktus nélküli oktatásban sem lehet több a tanórák ideje a normál órakénál, valamint a kiadott otthoni feladatok elvégzésének időigénye sem lehet több annál, ami egyébként a hagyományos jelenléti oktatásban pedagógiaileg hasznos és indokolt.
5. Az online órák /konzultációk időtartamát az adott korosztály érettségi és önálló tanulási szintjéhez igazítjuk.
6. A tanulók kötelesek az adott napokra közzétett tananyagot az előírt módon feldolgozni, ha kell, az on-line konzultációkon részt venni, az ellenőrző teszteket elvégezni, a beadandó feladatokat feltölteni a megadott határidőre. A tanulók közül azoknak, akiknek nincs lehetőségük az on-line rendszer elérésére, a tananyagot nyomtatott formában az iskola előtt elhelyezett faládikóban, zárt borítékban minden hét pénteki napján tesszük elérhetővé, s ide várjuk a diákok által elkészített munkákat is. A pedagógus feladata, hogy hétfőn reggel az általa tanított diákok anyagait az iskola épületében átnézze.
7. Másik lehetőség számukra, hogy a számítógépteremben használhatják az informatikai eszközöket, tanulhatnak vagy elkészíthetik anyagaikat. Ezen esetben időbeosztást készítünk, hogy egyszerre minél kevesebben tartózkodjanak egyazon térben.

16.2. Az együttműködést és a távoktatást támogató eszközök

- Köznevelési Regisztrációs és Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA) - adminisztrációs funkciók, online órák megtartása, házi feladatok kiosztása és ellenőrzése, kérdőívek készítése, online kommunikációs fórum; online tesztek, feladatsorok és dolgozatok készítésére ad lehetőséget az e-Ügyintézés Kérdőívek funkció
- A Tisztaszoftver program keretében minden magyarországi pedagógus és tanuló térítésmentes hozzáférést kaphat a Microsoft Office 365 ProPlus verziójához, amely magában foglalja a Microsoft Teams online kollaborációt, csoportmunkát, csevegést, video- és fájlmegosztást támogató rendszerét.

Az oktatási módok, felhasznált alkalmazások tekintetében törekszünk az egységességre. Ezek kiválasztásakor figyelembe vesszük a diákok/szüleik és a tanárok digitális kompetenciáit. Természetesen, korlátozott számban a digitális munkarendben történő oktatás során további online platformok is használhatóak, ha ez módszertanilag indokolt és nem jelent többletterhelést a gyermekek, családok számára.

16.3. A tanulást támogató hasznos anyagok, interneten elérhető információforrások

- Nemzeti Köznevelési Portál (<http://www.nkp.hu>): számos letölthető tankönyv és a tananyag feldolgozását támogató digitális tananyag, teszt, feladatsor érhető el, elsősorban az önálló ismeretszerzést támogatja
- Tankönyvkatalógus (<https://www.tankonyvkatalogus.hu/>): tankönyvek és segédletek online jegyzéke
- Digitális Módszertár (https://tka.hu/tudastar_kereso): több mint 400 kipróbált, tanárok által osztályteremben megvalósított digitális módszertani ötlet
- eDia (<http://edia.hu>): gyakorló feladatok az alsó évfolyamok és az óvodás korosztály részére
- Az M5 kulturális csatorna (<https://mediaklikk.hu/digitalisoktatas/>): korosztályonként kínál oktatási műsorokat
- Sulinet Junior (<https://junior.sulinet.hu>): a kisebbeknek készült digitális tartalmak, tananyagok, játékok érhetőek el
- Sulinet Tudásbázis (<http://tudasbazis.sulinet.hu>): tematikusan tartalmazza az oktatásban használható digitális tananyagokat

16.4. Az értékelés, beszámoltatás formái

Ügyelünk arra, hogy az értékelés teljesíthető terhet rójon a tanulókra, ugyanakkor érthető, reális és fejlődésre inspiráló visszajelzést biztosítson számukra.

Az élő (valós idejű) beszámoltatás megvalósítható formái:

- videókonferencia
- telefon
- csevegőprogramok
- telefonos alkalmazások (például videócsevegések)
- Office365 csomag szoftvereinek használatával

Az időben késleltetett, távoli beszámoltatás formái:

- a megosztott dokumentumok, táblázatok
- az online kérdőívek
- a különféle tesztek
- a házi dolgozatok
- a prezentációk, projektmunkák
- a multimédiás (fotó, videó, montázs, kollázs, gondolattérkép, problémafa) beadandó feladatok.

Az online tesztek időzíthetők, személyre szabhatók, kiadhatók egyénnek, kisebb vagy teljes csoportoknak, megvalósítható velük a differenciálás. Lehetőség van arra, hogy tesztekkel valós időben oldjon meg a csoport, de arra is, hogy egyes kérdéseknek utánanézzenek, keressenek hozzá információkat. Készíthetnek a pedagógusok maguk is tesztek, de alkalmasak lehetnek a munkára kész tesztek vagy akár egy-egy kvízzjáték is. Az e-Ügyintézés Kérdőívek funkciója alkalmas bármilyen on-line számonkérés (esszé, szöveges dolgozat, teszt, numerikus, skálás, százalékos kiértékelésű házi feladat, stb.) pedagógus által történő elkészítésére, szerkesztésére, valamint ezek kiküldésére is. A visszajelzések letölthetők Excel-fájlba, melyben a kiértékelés automatizálható. A kérdőívek egyaránt tartalmazhatnak feleletválasztós, illetve szabad szöveges mezőket is az adott, otthoni feladat jellegének megfelelően.

Feladatok offline módon történő megoldása (főleg a technika, rajz tantárgyak esetén)

- poszterkészítés
- kreatív, művészi alkotás készítése
- fénykép, hang- vagy videófelvétel készítése (ügyelve az informatikai biztonságra)

A pedagógiai értékelés fajtái célja vagy funkciója szerint:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró) értékelés módszerei: pl. minitesztek, kvízek, tudáspróbák
- szummatív (összegző) értékelés – pl. valós idejű tesztek, beszámoltatás
- formatív (fejlesztő, formáló, támogató, alakító, segítő) értékelés – pl. támogató visszajelzések

A tanulók munkájának értékelése

A tanmenetben foglaltakat rugalmasan kezeljük. A rajz, technika tantárgyak esetén a tanórai anyagokat a hagyományörzés és az aktuális évszak figyelembevételével határozhatjuk meg.

A készségtárgyakból, környezetből, földrajzból, biológiából, kémiából, fizikából és az informatika tantárgyakból havonta minimum 1 jegynek meg kell lenni. A többi tantárgyból (matematika, magyar, történelem, idegen nyelv) havi 2 jegy a minimum. A digitális oktatás idején a tanulók munkáját a „digitális munka” nevű 50 %-os jeggyel értékelhetjük.

A digitális tanrend alatt szerzett érdemjeggyel értékelt dokumentumok megőrzése a szaktanár feladata.

Ha a diák:

- rajta kívül álló okból nem tud bekapcsolódni egy teszt megírásába, akkor értékelésénél a KRÉTA e-naplóban a „nem írt” bejegyzést választjuk,
- határidőre nem készíti el feladatát, melyet a pedagógus érdemjeggyel értékelne, munkájára elégtelent kap,
- a házi feladatát a következő óráig nem tölti fel, házi feladat hiányt (fekete pontot) kap,
- nem kapcsolódik be a digitális munkába, a szaktanár/tanító jelzést tesz a KRÉTA e-naplóban és szóban is az osztályfőnök felé, aki felveszi a szülővel a kapcsolatot. Ha 2-3 napon belül sem történik változás, az osztályfőnök írásbeli jelzést tesz, Esetjelző lapon, a Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat felé, és a szülő felé a KRÉTA e-naplóban.

Az iskolai könyvtár az oktatástól történő távoltartás ideje alatt zárva tart.

16.5. Informatikai biztonság

- Ügyelni kell arra, hogy a tanulás során a magán, személyes információk ne váljanak mások által megismerhetővé.

- Senki ne tegye közzé a közösségi oldalakon, ha egyedül, felügyelet nélkül kiskorúak, fiatalok vannak otthon!
- Ha a tanulásra használt eszközön van kamera, úgy kell elhelyezni, hogy az otthoni környezetből a lehető legkevesebb legyen látható.
- Ha a pedagógus részére le kell fényképezni vagy videózni a feladat megoldását, a fénykép vagy a videó a minimális megkövetelt adattartalmat biztosítsa, azaz a képen vagy a videófelvételen ne szerepeljen más, csak a megoldás. Ezzel a módszerrel a biztonság növelése mellett csökkenthető a hálózaton átvitt adatmennyiség is. Célszerű kisebb felbontásban menteni és küldeni, ugyanakkor mindig figyelembe kell venni az olvashatóságot.

16.6. Adatkezelés

- Belépéshez, regisztrációhoz csak a mindenképp szükséges adatok megadása javasolt.
- Az online rendszerek igénybevételéhez, a felhasználók személyes adatainak kezeléséhez a felhasználók beleegyezésüket adják, jognyilatkozatot tesznek. A 14. életévüket be nem töltött kiskorúak azonban nem tehetnek jognyilatkozatot, tehát nem regisztrálhatnak weboldalon, nem járulhatnak hozzá az adatkezeléshez. Helyettük a szülő regisztrálhat, amennyiben ezt az adott szolgáltató adatkezelési elvei is lehetővé teszik.

Intézményünk igyekszik minden támogatást megadni ahhoz, hogy diákjaink sikeresen teljesíthessék a tanévet. Az online térben történő tanulás és oktatás azonban többletmunkát, megfelelő fegyelmet, felelős hozzáállást követel meg mind a pedagógustól, mind a tanulóktól/szülőiktől.

17. Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Arany János Általános Iskolája eljárásrendje a digitális munkarend esetén

A járványhelyzet esetleges súlyosbodása esetén, tantermen kívüli digitális munkarend kerülhet megszervezésre az iskolákban a nevelés-oktatás biztosítása érdekében.

A Tankerületi Központ szakmai munkacsoportja és a Klebelsberg Központ véleményének figyelembe vételével a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ ajánlásával a Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Arany János Általános Iskolájában az alábbiak szerint történik a szakmai munka megszervezése:

- Szakkörök, fejlesztő foglalkozások, korábban túlóra keretében ellátott korrepetálások szüneteltetésével kialakított órarend alkalmazásával kerül meghatározásra az új munkarend
- A tantermen kívüli, digitális munkarend szerinti alapfeladat-ellátás rendjét és ellenőrzését szabályozó eljárásrend tartalmi elemei:

17.1. A tanulók tanulmányi előrehaladása ellenőrzésének, rendszeres beszámoltatásának, értékelésének alkalmazható formái, gyakorisága, rendje az évfolyam tanulmányi követelményei teljesítésének rendje, feltételei

- Az e - Ügyintézés Kérdőívek funkciója alkalmas on-line számonkérés (esszé, szöveges dolgozat, teszt, numerikus, skálás, százalékos kiértékelésű házi feladat, stb.) pedagógus

által történő elkészítésére, szerkesztésére, valamint ezek kiküldésére is. A visszajelzések letölthetők Excel-fájlba, melyben a kiértékelés automatizálható.

- A kérdőívek segítségével a pedagógusoknak lehetőségük van arra, hogy a házi feladatokban szereplő otthoni feladatokat (pl. egy könyv elolvasása) egyszerűen visszaellenőrizhessék, továbbá készíthetnek olyan projekt vagy tematikus feladatsorokat, amelyeket a diákok otthon – akár az Internet segítségével felhasználva – válaszolhatnak meg.
- A kérdőívek egyaránt tartalmazhatnak feleletválasztós, illetve szabad szöveges mezőket is az adott, otthoni feladat jellegének megfelelően.
- A kérdőíveket – hasonlóan az üzenetek funkcióhoz – a KRÉTA rendszerben szereplő adatok felhasználásával nagyon egyszerűen tudják eljuttatni az általuk tanított osztályok, csoportok tanulóihoz. A funkció ezen felül használható még - az intézményi alkalmazottak, dolgozók, tanulók, szülők egy-egy csoportjánál - helyzetfelmérésre, vélemények bekérésére, tájékoztatással kapcsolatos visszajelzések kiértékelésére, teljeskörű adatelemzésre is.

A tanulók tanulmányi előrehaladása ellenőrzésének, rendszeres beszámoltatásának, értékelésének gyakorisága, rendje az adott tanév digitális tanrendet megelőző szabályozás szerint történik.

Az évfolyam tanulmányi követelményei teljesítésének rendje, feltételei

A digitális tanrend alatti időben a tanulótól elvárt, hogy **napi szinten**, aktívan részt vegyen az e-oktatáson, a számára kialakított virtuális térben jelen legyen. A számára kiadott feladatokat megoldja, pedagógus kérése esetén azokat visszaküldje.

Az adott tanévben egy-egy félévben szerzett érdemjegyek száma a digitális tanrend alatt szerzett érdemjegyekkel együtt lehetőség szerint érje el a hármat. A digitális tanrend alatt szerzett érdemjeggyel értékelt dokumentumok (dolgozatok, projekt feladatok) megőrzése a szaktanár feladata.

17.2. A pedagógusok, oktatók munkavégzésének formái, rendje, beosztása, a KRÉTA rendszerben való dokumentálásának módja

Házi feladatok és otthoni tanulás

A pedagógusok KRÉTA rendszerben a házi feladatok funkcióval az otthoni tanulás támogatásához feladatokat, tananyagokat juttatnak el a tanulókhoz és szüleikhez. A felületen lehetőség van a foglalkozásokról/tanórákról jegyzet készítésére, valamint weboldalak linkjeinek csatolására, melyekre rákattintva, a tanuló és/vagy a szülő – a mobil applikáció vagy internetes felület segítségével – meg tudja nézni az ismeret- és tananyagot. A házi feladatok funkcióban a kapcsolattartás kétirányú is lehet, mivel a pedagógusok saját maguknak beállíthatják, hogy diákok is tölthessenek fel a házi feladathoz kiegészítéseket, és hozzászólásaikban akár kérdezhetnek is a tanártól a feladattal kapcsolatban. A KRÉTA házi feladatok funkciója, egy on-line kommunikációs fórumot biztosít az otthoni feladatok elvégzéséhez.

Elektronikus kommunikációs felület — e - Ügyintézés Üzenetek funkció

Az e - Ügyintézés Üzenetek funkciója – a KRÉTA rendszerhez integráltan kapcsolódva – alkalmas az intézményen belüli felhasználók számára üzenetek egyéni és csoportos küldésére, továbbá kommunikációs csatornaként teljes körűen használható fájl továbbítására is.

Az üzenetkezelési rendszer nemcsak a pedagógus – tanuló/szülő relációban használható, ezen túlmenően lehetőség van arra is, hogy a tanárok egymásnak küldjenek üzeneteket, illetve az igazgatók ezen keresztül is tájékoztathatják a nevelőtestületet vagy pl. az osztályfőnököket.

Az üzenetküldési funkció közvetlen kommunikációs csatornát biztosít a pedagógusoknak és az általuk tanított tanulóknak, továbbá fájlok feltölthetőségével lehetőséget ad pl. házi feladatok beküldésére vagy tananyagok megosztására is.

Az üzenetekhez a tanárok csatolhatnak pl.:

- tananyagokat (óravázlatok, leírások, ismertető, munkafüzet-feladatok, mobiltelefonnal beszkenelt ábrák, képek, diagramok, stb.)
- mobiltelefonnal vagy egyéb hangrögzítő eszközzel felvett hang- és (előre rögzített) videó anyagokat, előadásokat
- a csatolmányok alkalmasak pl. podcast-ek küldésére és fogadására (tanár – tanuló – gondviselő körben, intézményvezetés – alkalmazottak körben, az üzenetküldési mátrixban beállítottaknak megfelelően)

Faliújság

A KRÉTA rendszerben a tagintézmény-vezető ún. faliújság bejegyzéseket küld a tanulóknak, szülőknek. A faliújság üzenetre a tanulók/szülők nem tudnak válaszolni. Csak az elektronikus üzenetekről küld a rendszer azonnali (push) üzenetet a tanulók ill. szülők mobiltelefonjára, a faliújság bejegyzésekről ilyen üzenet nem keletkezik.

Az intézmények a - saját hatáskörükben meghozott intézkedésekről szóló tájékoztatást - minden esetben elektronikus üzenet és/vagy faliújság bejegyzés formájában küldi ki a tanulóknak és szüleiknek.

Google - Classroom:

A napközi foglalkozások elnevezése *napközi* helyett *mentorálás* foglalkozásra változik. Korábban napközis foglalkozást vezető kollégák a létrehozott google classroomokban online segítségnyújtást biztosítanak a tanulók számára házi feladatokhoz, tanuláshoz.

A pedagógusok, oktatók munkavégzésének rendjét, beosztását az E-KRÉTA rendszer tartalmazza.

A tananyagok megküldésénél választható a tanóránkénti, vagy a tömbösítés az alábbiak szerint:

Heti 1 tanórában tartott tantárgy	Kéthetente egyszer
Heti 2-3 tanórában tartott tantárgy	Heti egyszer
Heti 4-5 tanórában tartott tantárgy	Heti kétszer

A KRÉTA program használata során annak munkanapló jellege kiemelt jelentőséggel bír.

A KRÉTA rendszerben azokat az órákat továbbra is **naplózzák a pedagógusok, amelyeket digitális formában megtartanak**. A tanórák tananyagát rögzítsék, a tanulók hiányzásait nem megjelölt státuszra állítsák.

A tanulók és szüleik tájékoztatása érdekében **a tanórák tananyagát kötelezően be kell írni a „Házi feladatok” felületre**, ahol a kiadott feladatokat, illetve a digitális tananyagok linkjeit is szükséges megjeleníteni, ezzel lehetővé téve, hogy e felületről a tanulók később is visszakereshessék az adott órára vonatkozó információkat.

Érvényesség

- A Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola nevelőtestülete a 2026. szeptember 8-án megtartott határozatképes nevelőtestületi értekezletén megtárgyalta és elfogadta a Pedagógiai Programot.

A dokumentum azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Az igazgató az intézmény Pedagógiai Programját elkészítette, jóváhagyta, az intézmény honlapján közzéteszi.

Dömsöd, 2026. szeptember 9.

Ácsné Jaksa Szilvia

Ácsné Jaksa Szilvia
igazgató

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Az Arany János Tagintézmény „ÖKOPROGRAM” - ja

Környezeti nevelésünk 15 pontja

- ✓ Az iskolai környezeti nevelés célja, hogy a gyermekek fokozottan szembesüljenek a természettel és a környezettel. Fejlődésük során képessé kell válniuk arra, hogy döntéseik meghozatalánál mindig figyeljenek a természettel való harmóniára.
- ✓ Arra, hogy a környezeti nevelés hogyan alkalmazható a legeredményesebben, nem léteznek általános sablonok, viszont útmutatás igen.
- ✓ A problémák orvoslása nem csupán a következő generációk feladata. A ma jelentkező környezeti problémákat ma kell megoldani.
- ✓ A környezeti nevelés gerincét ne a környezeti problémák - katasztrófák uralják.
- ✓ A problémák felmutatása nem elegendő, hanem megoldási javaslatokat kell tennünk.
- ✓ A mindenkor külső körülményeket nem szabad figyelmen kívül hagynunk.
- ✓ A „hálószerű gondolkodás”, mely a jelentéktelennek tűnő körülmények és kapcsolatok figyelembevételével számol, már alsó tagozaton fejlesztésre kerül.
- ✓ Környezeti nevelésünk számos közvetlen akciókra épül.
- ✓ Már az óvodásokkal is elsajátíttatjuk a környezetük iránti érzékenységet, így sokkal természetesebb lesz számukra.
- ✓ A környezeti nevelésünk tudatosítja az értékeket, szembesíti őket egymással és segít kialakítani a konfliktustűrést igénylő közös döntéseket.
- ✓ A gyermek önállóan gyűjtenek információkat.
- ✓ A környezeti problémákat – katasztrófákat a velük járó félelmekkel is feldolgozzuk.
- ✓ A szórakozás, a játék kulcsszerepet kap.
- ✓ Az oktatást tanulókat érdeklő kérdések, kooperatív feladat megoldások jellemzik.
- ✓ Pedagógusaink fejlesztik a gyerekek kreativitását, a kez ügyességét és a szociális képességei is.¹

¹ Susanne Papst – Christian Braun: Környezeti nevelés szobában és szabadban alapján 1991. Bécs

Ökoiskolai program

A környezeti nevelés és az egészségnevelés színterei tanórákon

környezetismeret
földrajz
kémia
biológia
természetismeret
egészségtan

testnevelés
magyar nyelv és
irodalom
éneke-zene
rajz- és vizuális kultúra

matematika
technika
osztályfőnöki

A tanórákon szinte valamennyi tantárgy órai színterei a nevelésnek, de elsősorban az alsó tagozaton a környezetismeret órák, a felső tagozaton a földrajz, a kémia, a biológia, természetismeret és az egészségtan órák.

Az egészségnevelés fontos színterei a testnevelési órák.

Érzelmi kötődést lehet létrehozni a környezetünk megóvásáért a magyar nyelv és irodalom, az ének-zene órákon.

A természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására van lehetőség rajz és vizuális kultúra tanítása során.

A technika órákon van lehetőség pl. madáretető, odú, a fűszerspirál névtábláinak készítésére, a környezetünk megtisztítására.

A megfelelő témaköröket a helyi tantervek rögzítik.

Az osztályfőnöki órákon a környezettudatos magatartásra nevelésen túl a mindennapi problémák felismerésére, megoldásuk elvégzésére van lehetőség. A **Fontos az erdőnk** projekthez ezen az órákon történnek a szervezési feladatok lebonyolítása.

A tanórán kívüli ökoiskolai tevékenységek szinterei

Ökoiskolai kritériumrendszer egyes elemei

1. Helyi tantervben minden tantárgy esetében azonosíthatóak a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek
2. Ökoiskolai munkaterv készítése
3. Ökoiskolai munkacsoport működtetése
4. Fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos nevelőtestületi műhelymunka, előadás, beszámoló
5. DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába
6. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás I. IskolaGomba
7. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás II. Fenntarthatósági témahét
8. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás III. Otthon az erdőben program alapján szerveződő „Fontos az erdőnk” project
9. Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia-rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során
10. Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése
11. Fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbeli helyi és globális események, jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkába

12. Családok segítése a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában
13. Madárvédelmi és egyéb természetvédelmi berendezések telepítése és gondozása
14. Konyhakert működtetése
15. Komposztálás lehetőségének kialakítása
16. Mikroklímának megfelelő dísznövények telepítése az udvarra
17. Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának kezelése (könyvek, CD-k, újságok)
18. Az intézmény dekorációjának illesztése a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával
19. Személyes terek kialakítása a diákok számára
20. Az intézmény honlapján fenntarthatóság témakörének szentelt rovat kialakítása
21. Fenntarthatósággal kapcsolatos továbbképzés szervezése
22. Óvodával való együttműködés kialakítása a fenntarthatóság terén
23. Szociális intézménnyel való együttműködés kidolgozása
24. Intézményi részvétel a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában és végrehajtási terv
25. Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és kivitelezése

2. Iskolánk „öko –kulcsesemény” terve

Idő	Tevékenység
Szeptember	✓ A munkaterv elkészítése ✓ Takarítási világnap: Iskola udvarunk és az iskola melletti erdő” tisztítása” ✓ „Fontos az erdőnk” project nyitórendezvénye ✓ ZÖLD DÖK Hulladékgyűjtés ✓ Autómentes nap, kerékpárral vagy gyalog az iskolába
Október	✓ „Fontos az erdőnk” project ✓ Az állatok világnapja: Kiskunsági Nemzeti Park állatainak megismerése ✓ Fenntarthatóság – Módszertani pedagógus műhelymunka ✓ Tisztasági és Energia-járőr szolgálat megalakítása
November	✓ Madárbarát kert project ✓ „Fontos az erdőnk” project ✓ Erdei kisokos – német nyelvű környezeti nevelési vetélkedő

December	✓ ZÖLD DÖK Mikulás látogatása ✓ Kézműves ajándékok és karácsonyfadíszek készítése ✓ Adventi koszorú készítése és gyertyagyújtás ✓ Karácsonyi műsor az óvodások meghívásával ✓ „Fontos az erdőnk” project
Január	✓ Fenntarthatósággal kapcsolatos „ökokönyvtár” aktualizálása ✓ Hasznátelelem gyűjtőverseny indulása ✓ „Fontos az erdőnk” project
Február	✓ ZÖLD DÖK Farsang ✓ „Fontos az erdőnk” project
Március	✓ IskolaGomba program értékelése ✓ A Víz világnapja: Rajzpályázat ✓ „Fontos az erdőnk” project ✓ Ökoiskolai nyílt nap
Április	✓ A Föld Napja: Dísznövények telepítése az udvaron ✓ Fűszerspirál betelepítése ✓ „Fontos az erdőnk” project
Május	✓ Madarak és Fák napja: „Madarat tolláról” program ✓ Gyermeknap Egségverseny ✓ „Fontos az erdőnk” project
Június	✓ Környezetvédelmi Világnap: Hasznátelelem gyűjtés eredmény hirdetése ✓ „Zöld” taneszköz lista közzététele ✓ „Fontos az erdőnk” project zárása

DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába

”A DÖK el tudja végezni az *iskola zöld auditálását*, javasolhat változásokat, számon kérheti ezek megvalósítását stb.

Mindeközben a diákok beletanulnak a civil szervezetek működésébe, és felismerhetik ezek jelentőségét a helyi közösségekben és a társadalomban.

A tevékenységek során rengeteg elméleti és gyakorlati *ismeretet szereznek, jártasságra tesznek szert* szervezésben, kommunikációban, rendszerszemléletű gondolkodásban, konfliktuskezelésben.

A DÖK zöldítő szerepét – vagy a környezeti nevelési tagozat megalakítását – illetően mindvégig *alapelv az önkéntesség*. A tagság nem feltétlenül jár kötelezettségekkel, a programok nyitottak, az információ mindenkié.”²

A Zöld DÖK megalakulását megelőző tanévekben Zöld Iskolaként működünk. Számos környezeti nevelést szolgáló programot szerveztünk, mozgósítva ezzel jelentős számú tanulót és pedagógust egyaránt.

2014-ben a Diákönkormányzat alakuló ülésén merült fel a Diák-önkormányzatunkon belüli zöld csoport létrehozásának gondolata. Minden osztály megválasztotta a delegáltját, aki képviseli az osztályközösséget.

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:

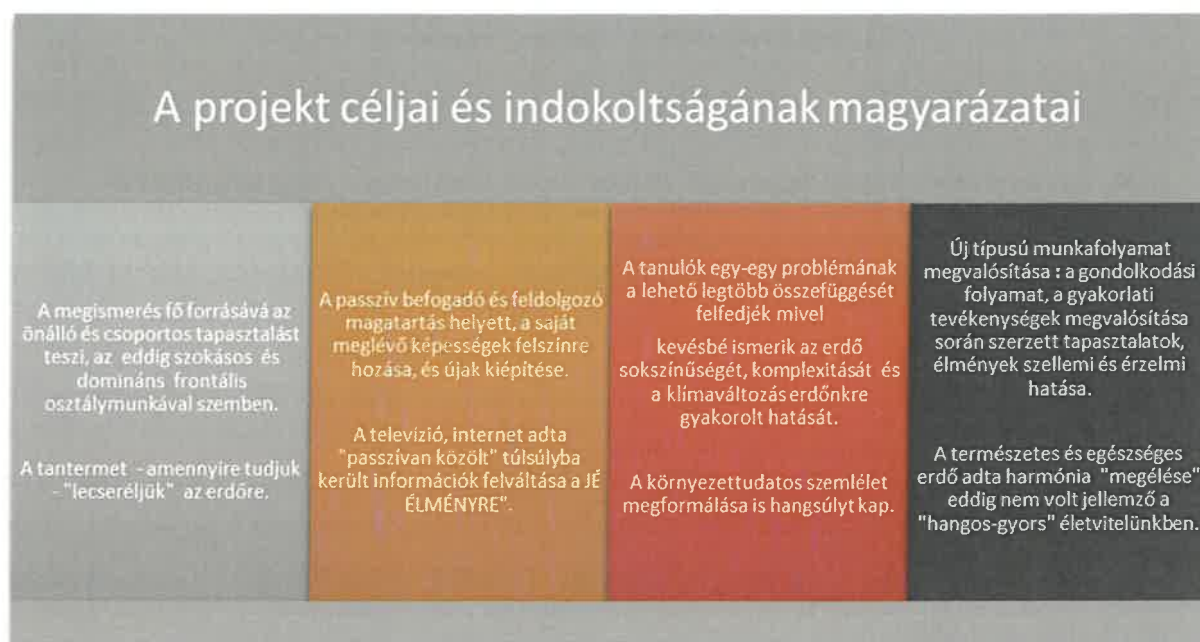
I. FENNTARTHATÓSÁGI témahét

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:

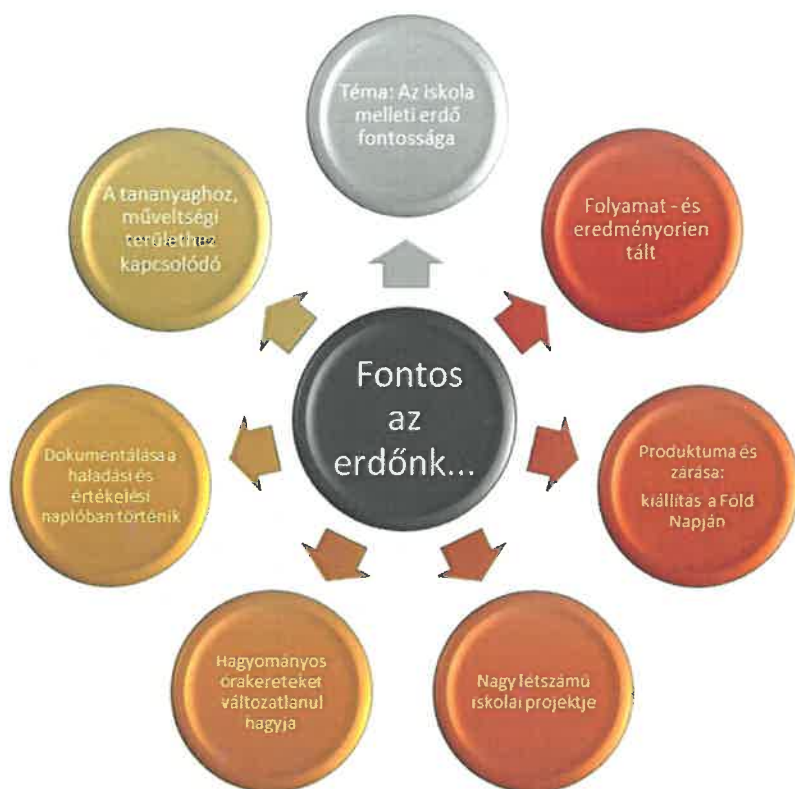
II. „ISKOLAGOMBA” program

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:

III. OTTHON AZ ERDŐBEN program alapján szerveződő „Fontos az erdők” project

² Darvas Kata: A diákönkormányzat szerepe az iskola zöldítésében című írása

Feladatok, tevékenységek	Helyszín	Felelős (a projektcsapat tagjai)	Eszköz	Anyag	Sikerkritérium, indikátor
Project nyitása	Változó	Project vezetője			A project és a benne vállalt feladatok ismertetése
Interjú a környezetvédelmi szakemberrel	Tanterem	Természet védelmi szakkör és vezetője			1 riport elkészítése
„Helyszínelés” az erdőben	Apaji kiserdő	Természet védelmi szakkör és vezetője	fényképek nyomtatása	-	fényképek a tevékenységről
„Gesztenye Guszti”	Apaji kiserdő Tanterem	Alsós napközis csoport és vezetője	olló	hurkapálca, gyufa	1-1 db gesztenye figura elkészítése, mely a project kabalája lesz
Erdői gyógyítás	Erdő Tanterem	Alsós napközis csoport és vezetője	edény fakanál rezsó	méz	Csipkebogyó tea készítése és kóstolása

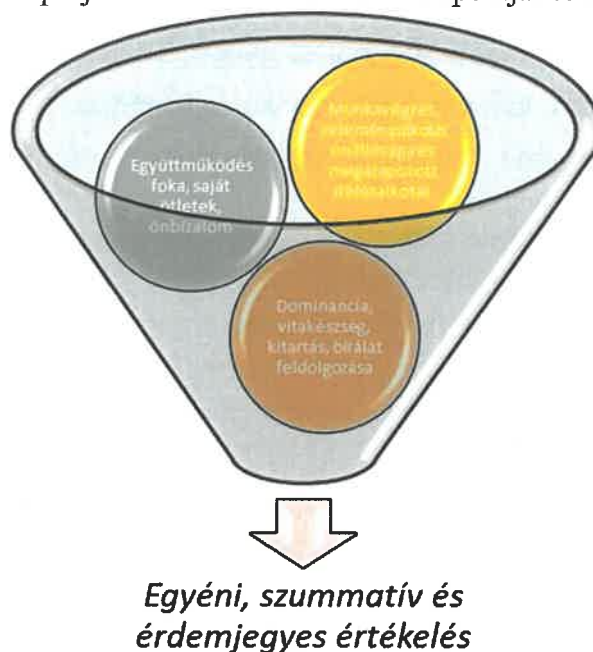
Számháború	Erdő	Alsós napközis csoport és vezetője	olló	kalapgumi , papír, filctoll, fénykép nyomtatás	2 csapat alakítása és fényképek készítése
Csiga-Biga csigaházgyűjtés és festése	iskola melletti kis erdő	5. osztály és of.	papír, írószer tempera, ecsetek		1 db egyénileg elkészített projekt termék
„Róka vadászat” és térképkészítés	iskola melletti kis erdő	5. osztály és of.	írólapok filctoll olló ragasztó iránytű, állatokat és növényeket ábrázoló nyomda készlet		1 db idegen fajokat jelző térkép készítése csoportban.
Óvd az erdőt! kreatív műhely munka társasjáték készítés	Tanterem	5. osztály és of.	papír, írószer filc tempera, ragasztó ecsetek olló dobókocka „falexikon”		1 db csoportban elkészített társasjáték elkészítése

„Természetesség mérés”	iskola melletti erdő	2. osztály és of.	2 db terepi adatlap		A természetesség mérése az MKNE adatlapja alapján
Madárvendégek az etetőnél és rovarteleltetés	iskola melletti erdő	2. osztály és of.		faanyag	2 db madáretető folyamatos feltöltése, 1 db rovarteleltető elkészítése
Ébred az erdő – időjárás megfigyelése	iskola melletti erdő	2.osztály és of.		fűzet a napló készítéshez	1 db közösen elkészített „havi jegyzőkönyv”
Szín-hang-illat térkép	Apaj	Felső napközis csoport és vezetője		csomagoló papír ragasztó	3db közös térkép készítése
Kreatív „Gyöngyállatok”	Apaj	Felső napközis csoport és vezetője		vasalható gyöngyök	3db alkotás vasalható gyöngyök felhasználásával

„Kalapos lakók” kutatása	Apaj	Felsősnapiközis csoport és vezetője	IKT „Hungifungi” Határozó könyv	fénykép nyomtatás	5 fénykép gombafajokról
Interjú a nagyszülőkkel – személyes élmények az erdőről	idős családok	6.oszt. és of.		mappa	1 db elbeszélés gyűjtemény
Művészek vallomása az erdőről	tanterem	6. oszt. és of.	internet	fénykép nyomtatása	A kiválasztott művek bemutatása a project zárásakor
Kreatív póló készítése, a Madarak-fák napjára	tanterem	6. oszt. és of.	ecset	textilfesték	3 db póló
Mesél az erdő...	tanterem	1.osztály és of.	ragasztó olló, kés	erdei termékek	tanulónként 1-1 „erdei manó”elkészítése mesehallgatás közben
Állati nyomok a hóban, jégbezárt világ	apaji erdő	1.osztály és of.	fényképezőgép fényképek nyomtatása Szakkönyv		5db állati nyom vagy jégbezárt élőlény fényképe
Öröm-bánat térkép	apaji erdő	1.osztály és of.	ragasztó olló	papír	1 db térkép készítése
„A fa, mint az élet szigete”	apaji kiserdő	3.oszt. és of.	3 db megfigyelési feladatlap távcső, esernyő, nagyító, lepkeháló, fiolák, kefe,		Közös munkával a MKNE feladatlapjának kitöltése
			fényképezőgép, mintagyűjtő dobozok		
A fák „ujjlenyomata” a kéreglenyomat	apaji kiserdő	3.oszt. és of.	zsírkréta, írólap Határozó könyv		páronként 1 db kéreglenyomat készítése
Ki járt itt? – állati nyomok rögzítése	apaji kiserdő	3.oszt. és of.		modell gipsz	1-1 páronként elkészített gipszlenyomat
„Erdő-kisokos” – vetélkedő németül	apaji kiserdő	8. osztály és of.	projektor laptop pendrive		kisfilm készítése a vetélkedőről
„Vállalkozók” kontra „Zöldek” – vita (érvek és ellenérvek)	osztályterem	8. osztály és of.	filctollak, kartonlap	tervek, tervrajzok	kompromisszumon alapuló „szerződés” nyilvánosság elé tárása a média eszközeivel

„Madarat hangjáról” – fajfelismerés a Madarak és fák napján	apaji kiserdő	8. osztály és of.	IKT Határozó könyv		1 db hanggyűjtemény elkészítése a kiserdő madarairól
„Rejtőzködés és mimikri” – számháború az Állatok világnapján	apaji kiserdő	4. osztály és of.	olló, színes filctollak	műszaki rajzlap, gumi	fotók az eseményről
„Szófajfa” – problémafelvetés: Ha a szófajok fán élnének, ...	osztályterem	4. osztály és of.	olló, ecset, filctollak, tempera, ragasztó	csomagoló papír, falevél alakú papírdarab ok	1 db közösen elkészített fali tabló a vizuális memória fejlesztéséhez
„Gyere Te is kirándulni az erdőbe!” – képeslap készítése a Föld Napján	osztályterem	4. osztály és of.	színes filctollak/színes ceruzák, ragasztó, 3 db olló	műszaki rajzlap, színes képek az erdő lakóiról (képkiegészítési technika)	1-1 db képeslap elkészítése egyénileg
Legérdekesebb pillanat	apaji kiserdő	7. osztály és of.	fényképezőgép	fénykép nyomtatás	tanulónként 1 db fénykép
Nevelj saját magoncot!	apaji kiserdő	7. osztály és of.	virágcserep		tanulónként 1 db magonc, mely a project zárásán kiültetésre kerül az erdőben
Az erdő ízei - bodzaszörp készítés	apaji kiserdő	7. osztály és of.	konyhai edények	méz	Közösen készített bodzaszörp, mely a project záráson megköszönhető
Project zárása	iskolaépület és az apaji kiserdő	project vezető	emléklapok nyomtatása	kartonok	A projectet lezáró kiállítás a projecttermékekből, kóstoló, emléklapok átadása és értékelés

A projekt tervezett értékelési szempontjai és módja

Tanulói értékelés

Cél: minden tanuló maga lássa, hogy megkonstruált tudása mennyire használható, adaptív.

Formái:

1. Önértékelés
2. Társ/csoportértékelés
3. Projektfolyamat értékelése

Tanári értékelés

Formái:

1. Projektfolyamat értékelése
2. Projekttermék értékelése
3. Prezentáció/előadás értékelése

Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia-rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során

Az iskola energia és vízfogyasztásának ellenőrzése, heti leolvasással történik, a következő táblázat szerint. A rögzített adatokat ezután könnyen fel tudjuk használni pedagógiai munkánk során. Lehetőség nyílik az összehasonlításra. Segítségünkre lehet ebben az „energia kommandó”, akik felügyelik a villanyok lekapcsolt állapotát, a feleslegesen nyitva hagyott csapokat.

szeptember	október	november	december	január	február	március	április	május	június
I. hét									
II. hét									
III. hét									
IV. hét									
összesen									

Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése

Ökoiskolaként rendszeresen, céltudatosan és tervszerűen foglalkoznunk kell a környezeti és egészségneveléssel, továbbá a környezettudatossággal, a fenntartható fogyasztás és fejlődés pedagógiájának gyakorlati megvalósításával.

Fontos, hogy megismerjék a gyerekek a jelenlegi és a korszerű energiaforrásokat is. Tudják, hogy honnan kapjuk az energiát és hogyan kell vele takarékoskodni.

Ezzel kapcsolatban feladatunk az intézményünkben „energia-járőr” szolgálat kialakítása, amelynek lényege, napi rendszerességgel tevékeny részese legyünk az energia felhasználás csökkentésének. Ennek kivitelezése a gyerekek bevonásával történik. Minden nap, tanítás előtt, szünetekben és tanítás után rendszeresen ellenőrizzük a szünetekben szellőztetés után, az ablakok becsukását, napközben - ha nem szükséges - a világítás lekapcsolását. Erről rendszeresen feljegyzéseket vezetünk és értékeljük az osztályok odafigyelését az energia felhasználás tudatos csökkentésére.

Az egészségneveléssel kapcsolatban az elsősegélynyújtó szakkör tanulói az osztályok tisztaságát és a higiénés szokások eszköz szükségletét ellenőrzik és értékelik.

Ennek igazi eredménye az lesz, ha a mérőórák leolvasásánál csökkenést mutat a fogyasztás. Havi értékelése, összevetése folyamatos lesz.

Fenntarthatósággal kapcsolatos jelen béli helyi és globális események, jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkában

A fenntartható fejlődés célja az emberi társadalom fenntartása. Addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét, azaz

eltartó-képességét. A fenntartható fejlődés „egymással összefüggő és egymást erősítő pillérei” az alábbiak: gazdasági fejlődés, társadalmi fejlődés és környezetvédelem.

Célok: A környezet- és egészségtudatos magatartás, a környezetért, s önmagunkért érzett felelősség kialakítása, megerősítése.

- ✓ A környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten is legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv, mely aktív tevékenységben, cselekedetekben is megjelenik.
- ✓ A környezet egységének megértése, elfogadása.
- ✓ Az intézmény arculata, megjelenése képviselje a fenntarthatóság értékeit, működése (gazdálkodása) a fenntarthatóságot és az ökológiai tudatosságot.

Olyan tanulásszervezési módokat alkalmazunk, amelyek felerősítik a társas részvétel jelentőségét, ahol felértékelődik a felelős együttműködés. Fejlesztjük gyermekeinkben azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A DÖK bevonásával vitattuk meg és fogadtuk el a környezeti nevelésünk irányát. Minden osztálynak van környezetvédelmi feladatokat irányító képviselője is a DÖK-ben.

Projektek: ld. 2. pont Iskolánk „öko – kulcsesemény” tervében

Az intézmény segíti a családokat a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában

Tanév végén kerül sor a szülők tájékoztatására szórólap készítésével a lehetőségekről, alapelvekről, egyszerűen, olcsón kiváltható környezetbarát, logikus megoldásokról, pl.:

- műanyag vonalzó *helyett* favonalzó (fémbetétes)
- figurás műanyag hegyező *helyett* cserélhető pengéjű fémhegyező (de az is megoldás lehet, ha egy közös hegyezőt helyezünk a tanári asztalra)
- olcsó műanyagkörző *helyett* jó minőségű fémkörző
- műanyag dobozos vízfestékkészlet *helyett* fémdobozos, pótolható festékekkel
- műanyag irattartók *helyett* keménypapírból készültek
- műanyag zsineg *helyett* spárga
- műanyag bevonatos rajzszeg, gémkapocs *helyett* „sima” fémből való
- fényes, színes fedelű (fóliázott) drága füzetek *helyett* egyszerű kiviteli füzetek (lehetőleg környezetbarát papírból)

Konyhakert működtetése

Az iskolában kialakított fűszerkert a környezettudatos nevelés alapköve lehet.

- ✓ Hasznos elméleti és gyakorlati ismeretekkel gazdagodhatnak a növénytermesztés terén.
- ✓ Megismerkednek a fűszernövényekkel, termesztésükkel, képet kapnak arról, „mi kerül az asztalra”.
- ✓ Kertészkedés során megtanulják a saját és mások munkájának értékelését.
- ✓ A közös, hasznos elfoglaltság erősíti a csapatszellemet, társas kapcsolatokat. ✓ A lelki fejlődés mellett a fizikai állóképességet, kondíciót is javítja a szabad levegőn végzett testmozgás.
- ✓ A konyhakertként létesített fűszerkertben termett növényekkel ízletes, könnyen elkészíthető ételeket alkothatnak a gyerekek.
- ✓ A kert kialakítása könnyű, karbantartást igényel, technika órák keretében ezeket a munkálatokat el tudjuk végezni a tanulókkal, segítséget tudunk nyújtani nekik.
- ✓ A gyermekek saját maguk által kialakított területen figyelhetik meg a növények fejlődését, kisebb-nagyobb rovarok életét.
- ✓ A tanulók könnyebben megtanulhatják, sajátjukká tehetik az „ökonevelés” alapgondolatait, kialakíthatják saját - a környezet védelmére irányuló - viselkedésmintájukat.

A fűszerspirál telepítésének lépései

1. A spirál 3 m átmérőjű és 1 m magas.
2. Napos, szélvédett helyen hozzuk létre.
3. Építési törmeléket helyezünk le és a növények számára kb. 60 cm-es sávokat hagyva köveket teszünk rá.
4. A nap járásának megfelelően jobbra irányuló spirál tetejére homokot rétegezzünk.
5. Lefelé haladva fokozatosan emeljük a virágföld és a komposzt arányát.

A fűszerspirál 15 növénye fentről lefelé: rozmaring, zsálya, levendula, kakukkfű, oregánó, rukola, izsóp, tárkony, turbolya, petrezselyem, metélőhagyma, sóska, citromfű, menta és vízitorma.

Komposztálás

A **komposztálás**: olyan biológiai folyamat, amely hulladékok, melléktermékek szerves anyagait stabil, a továbbiakban könnyen már nem bomló, humuszszerű terméké alakítja át. A mezőgazdaságban, különösen a kertészetekben régóta ismert és alkalmazott módszer.

Mikroklímának megfelelő dísznövények telepítése az iskolában

Általános cél:

Az iskola céljául tűzte ki, hogy az idelátogatókkal megismertesse a Kiskunsági Nemzeti Park lenyűgöző élővilágát, a puszta varázslatos hangulatát. Szeretnénk megmutatni azokat az apró csodákat, amelyek a mindennapi rohanás mellett elkerülik figyelmünket. Úgy érezzük, hogy muszáj ezeket széles körben megismernünk.

Érvek a „raklap-kert” mellett

- ✓ A mai ökológiai válsághelyzet okozza megzavart kapcsolatunkat a természettel. A „raklap-kert”, mint modell vehet részt a természet - és a technika konfliktusának tisztázásában.
- ✓ A természettel való helyes bánásmódot, a gondozói magatartást folyamatosan gyakorolni kell. A víz, a talaj, növények gondozása.
- ✓ A „raklap-kertben” a tudást a természet szemlélése és az ott végzett munka közvetíti.
- ✓ A természet, a növények értékeinek felismerése a közvetlen kapcsolat során alakul ki.
- ✓ A biológia oktatásának tapasztalati tere a „raklap-kertben” bővíthető.
- ✓ Az iskolai „raklap-kert” lehet a biológiai sokféleség helyszíne,- még ha csak mesterségesen is.

Megvalósítás:

1. A helyszín kijelölése: Az iskola főbejárata előtti rész
2. Talajművelés az ágyás elhelyezése: Raklap felhasználásával
3. Vetés majd kiültetés gondozás
4. Az ilyen kertben vegyszereket, műtrágyákat nem használunk! A szelíd növényvédelem és a biológiai védelem jellemzi a „raklap-kertet”.

A raklap – és fűszerkert melletti további tevékenységek

- az iskola zöldfelületeinek megóvása, gyarapítása, gondozása
- növénykiültetések – fák, cserjék, gyepfelületek minősége, harmóniája a tájjal, az épített környezettel
- endemikus növényfajok felhasználása

Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának kezelése (könyvek, CD-k, újságok)

- ✓ A tanórához kapcsolódó és tanórán kívüli iskolai környezeti nevelés eszközszerének és módszertanának kialakítása.
- ✓ Olyan bázis kialakítása, amely segíti a diákok és a pedagógusok munkáját, bővíti az adott témakörökben ismereteiket, segédanyagot nyújt a tanórákhoz és érdeklődési körükhöz.
- ✓ A tanulók érdeklődésük szerint foglalkozzanak szűkebb és tágabb környezetük értékeivel, bővüljenek ismereteik, formálódjon környezeti attitűdjük.
- ✓ Önálló és csoportos anyaggyűjtés fejlesztése.
- ✓ Az összegyűjtött ismeretek összegzése, feldolgozása, alkalmazása.

Eszközök témakörök szerint:

- Szólások és közmondások
- Népi hagyományokat, népi megfigyeléseket tartalmazó könyvek
- Védett növényekről, állatokról szóló könyvsorozat
- Energiatakarékossági osztályok megismertetése műszaki cikkek leírásaiban
Megújuló energiaforrásokról, otthoni megvalósításukról szóló cikkek
- Építészet energiatakarékossági szempontok alapján régen és napjainkban

- Víz- és energiatakarékosságról szóló cikkek (otthonunkban könnyen alkalmazhatók)
- EU-s állattartás szabályai (rendeletek, szabályozások)
- A Föld vizeinek állapota napjainkban (aktuális problémák, megoldások)
- Illegális szemétkerakások elleni tevékenységek (társadalmi problémák, környezettudatossá nevelés)
- MOZABOOK – szemléltetőanyagok vízimalom, szélmalom, stb. működési elvéről, felépítéséről

Az eszközök felhasználhatóak a tanórákhoz, kutatómunkákhoz, házi feladatok, szorgalmi feladatok megoldásához.

Kapcsolhatóak nemzetközi világnapok programjaihoz:

<i>Föld</i>	<i>Víz</i>	<i>Vizes élőhelyek</i>	<i>Fogyasztóvédelmi</i>	<i>Méhek</i>
<i>Madarak és Fák</i>	<i>Óceánok</i>	<i>Környezetvédelmi</i>	<i>Európai Nemzeti Parkok</i>	<i>Ózon</i>
<i>Takarítási</i>	<i>Hulladékgyűjtő</i>	<i>Turizmus</i>	<i>Habitat</i>	<i>Állatok</i>
<i>Természeti Katasztrófák</i>	<i>Gyalogló</i>	<i>Önkéntesség</i>	<i>Takarékossági</i>	<i>Autómentes</i>

A kialakított információs bázis jó alapként szolgálhat vetélkedők összeállításához, önképzéshez.

Személyes terek kialakítása a diákok számára

Az osztályfőnökökkel való egyeztetés után szülői értekezleteken rövid tájékoztatást adunk a személyes terek jelentőségéről, bevezetéséről.

- ✓ A szülőkkel együttműködve alakítanánk ki minden osztály számára azt az 1,5x1,5m-es „élősarkot” a termekben, ahol egy asztal, egy szekrény vagy polc van elhelyezve ahol a gyerekek által választott /esetleg otthonról hozott/ állattartó edényeket (akvárium, terrárium, inszektárium), növényeket helyezzük el. A cél, hogy mindenkinek legyen egy „kedvence”.
- ✓ Osztályonként egy kifüggeszthető tablót készítünk, gyerekkori fényképekkel, családi fotókkal az adott osztály tanulóiról.

- ✓ Az iskola udvara nyolc régióra osztva ad rendszeres gondozási - és az intézményi környezet változtatására lehetőséget egy-egy osztályközösség számára.

Intézményi részvétel a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában és végrehajtási terv

A település fenntartásának legfontosabb eleme, hogy a jövő generációja ne csak épített hanem az élő környezettel is harmóniában tudjon élni és azt képes legyen megóvni a későbbi generációk számára is. Ebben fontos szerepet kap az iskolai környezeti nevelés, melynek jellemzői:

Gazdálkodás:

A településen főként mezőgazdasági tevékenység és ezt kiszolgáló minimális ipari tevékenység folyik. A mezőgazdaság a szántóföldi növények termesztésével és állattartással foglalkozik.

A települést körülvevő Kiskunsági Nemzeti Park és jelentős terjedelmű NATURA 2000 védettségű terület a kevés csapadék jelentősen befolyásolja a szántóföldi termelést. Zöldségtermesztés csak a háztáji kiskertekben történik.

Állattenyésztést az őshonos szürkemarha és a juh tartása jellemzi. Kisgazdaságokban a baromfitartás nem számottevő.

Biogazdálkodás kialakítása és piacok teremtése lehetőség lenne a kitörésre.

Iskola szerepe:

- a helyi adottságok figyelembevétele a tanulók pályaválasztásánál - biogazdálkodási alapismeretek közvetítése a tanulók és a szülők körében
- környezettudatos gazdálkodás a kiskertekben

Az épített és a természeti környezet:

A meglévő értékek megőrzése.

Iskola szerepe:

- a nemzeti park növény és állatvilágának megismerése ezek óvása
- a településen már kialakított és ezután kialakítandó zöld területek védelme gondozása

Levegő tisztasága:

A jó levegő és allergén anyagok csökkentése.

Iskola szerepe:

- parlagfű elleni védekezésben való részvétel

Felszín alatti és felszíni vizek védelmében az iskola szerepe:

- az egészséges ivóvízzel való gazdálkodás
- a víz szennyezésének veszélyeire történő figyelemfelhívás
- ésszerű vízhasználat és vízgazdálkodás ismereteinek terjesztése
- a településen kialakított tó védelme

Hulladékgazdálkodás:

A településen a szelektív hulladékgyűjtés működik.

Iskola szerepe:

- a szelektív gyűjtés tudatosságának kialakítása már kisiskolás korban
- környezettudatos magatartás kialakítása
- az illegális hulladéklerakás veszélyeinek ismertetése
- hulladékgyűjtés
- évente szelektív gyűjtések szervezése elektronikus hulladék

Környezet tisztaságában az iskola szerepe:

- közvetlen környezetünk tisztántartása / iskolaudvar, sportpálya
- igényesség kialakítása
- környezettudatos magatartás kialakítása

Energiagazdálkodásban az iskola szerepe:

- a megújuló energiák megismertetése, energiatakarékos magatartás kialakítása

Szelektív hulladékgyűjtés

Mottó: A legjobb hulladék a "nem keletkező", hulladék...

A szelektív gyűjtés egyidős az emberiséggel annak növekvő energia igényével és pazarlásával.

A szelektív hulladékgyűjtés: a hulladékok anyagfajta szerinti elkülönített gyűjtését jelenti.

A szelektív hulladékgyűjtés célja:

- Környezetünk védelme, az emberi tevékenységből eredő környezetterhelés és szennyezés-kibocsátás csökkentése.
- Az emberi tevékenység által megtermelt a jövőben már nem hasznosítható, a hulladéklerakókba kerülő hulladékmennyiség csökkentése.
- Másodlagos nyersanyagok/ papír, üveg / kinyerése hasznosítása, ezáltal a primer erőforrások/fa természeti erőforrások/ kímélése.

A szelektív hulladékgyűjtés célja az iskolában:

A tanulók felismerjék, megtanulják a szelektív gyűjtés fontosságát, kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás.

A szelektív gyűjtés színtere iskolánkban:

- gyűjtő edények beszerzése, matricázása/ ételmaradék. papír, PET palack és italos fémdoboz, használt elem/
- az edények elhelyezése tantermekben és a folyosókon
- tanulók tájékoztatása
- a gyűjtőedények rendszeres ürítésének megszervezése, felelősök kijelölése
- a gyűjtött hulladékok elszállítása a hulladékszigetre
- havi értékelés osztályok közötti verseny
- évente egyszer papír - PET palack és elektronikus hulladékgyűjtő „akciónap”

2. számú melléklet: KOMPLEX ALAPPROGRAM (Dömsöd)

„Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység. Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége.” (Nat 2020)

A Komplex Alapprogram intézményünkben a 2020/2021. tanévtől az 1–4. évfolyamon kerül bevezetésre, de az alprogramok, a DFHT, a Komplex óra, a Te órád, a Ráhangelődés kipróbálásra kerülnek az 5-6. évfolyamon is matematika, magyar, történelem, természetismeret/természettudomány, idegen nyelv, ének-zene, testnevelés tantárgyak esetén. A felső tagozaton felmenő rendszerben történik a bevezetés.

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásban.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.

- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkéesség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybehangzó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

- 1) adaptivitás
- 2) komplexitás
- 3) közösségiség
- 4) tanulástámogatás
- 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: *Tanulni élmény!* amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájuk kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.

- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

2- Kiemelt fejlesztési feladataink

- énkép, önismeret
- hon- és népismeret
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- közösségnevelés
- gazdasági nevelés
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása
- testi és lelki egészség
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).

- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4. Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói - tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Órai illusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.

- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) módszerét alkalmazzuk.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.

- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek

- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI

1. A Komplex Alaprogram alprogramjai

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

a. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben.**

b. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram **célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértézi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

c. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központi gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

d. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

e. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns

ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek **együttes** fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tantárgy tananyagának kb. 30%-át (új ismeret) hordozzák. Az éves óraszámhoz viszonyítva 10-30%-a dolgozza fel az új ismeretek 30%-át. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkézség, a problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A „Ráhangolódás” javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladat

Házi feladat: **minimális** írásbeli, minimális szóbeli házi feladatot ad a pedagógus a tanulóknak. Nem maradhat el ugyanis a szükséges gyakorlás és rögzítés, bár a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat többnyire elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy csak minimális mértékben legyen szükség otthoni tanulásra.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola **nevelőtestülete** által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú **skálán** történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex **Alapprogram** értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést,

milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe **van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus **a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI A KOMPLEX ALAPPROGRAMBAN

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról az igazgató és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásban.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80 % -ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ban azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulás-szervezési eljárások.
- 10-30%-ban pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

1. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órákat a pedagógusok előre tervezik a tanmenetekben (rugalmas használatra van lehetőség).**

2. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a *délelőtti* és *délutáni* tanítási időszakban olyan módon szervezzük, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodunk a tanulók felügyeletéről.

A Komplex Alapprogram hetirendje, **Dömsöd-alsó tagozat**

		Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
	7.30–7.45	Ráhangolódás				Ráhangolódás
1. óra	7.45–8.30	Magyar	Magyar	Matematika	Magyar	Matematika
2. óra	8.45–9.30					
Tízórai	9.30-9.45					
					15 perces tízórai szünet	
3. óra	9.45–10.30	Ének-zene	Matematika	Magyar	Szabadon terv.	Magyar
4. óra	10.45–11.30	Környezetism.	Testnevelés	Viz. kult.	Matematika	Szabadon terv.

5. óra	11.45–12.30	Szabadon terv.	Idegen nyelv	Viz. kult.	Testnevelés	Testnevelés
Ebéd	12.30–13.20	Ebéd/Játék				
6. óra	13.20–14.05	Testnevelés (TA)	Erkölcstan	„Te órád”	Ének-zene	Technika
	14.10–15.10	Tanulás	Tanulás	Tanulás	Tanulás	Tanulás
	15.15–16.00	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás
Uzsonna	16.00 órától	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”	Szabad időkeret	„Te órád”

A Ráhangolódás óraszámába nem tehető.

16.20–17.00	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret
-------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

A Komplex Alapprogram hetirendje, **Dömsöd-felső tagozat**

		Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
	7.00-7.45			Hittan 7. évf.	Hittan 8. évf.	
	7.30-7.45	Ráhangolódás				Ráhangolódás
1. óra	7.45-8.30	Magyar	Magyar	Matematika	Idegen nyelv	Idegen nyelv
2. óra	8.45–9.30	Term.ismeret.	Magyar	Magyar	Matematika	Matematika
Tízórai	9.30–9.45	15 perces tízórai szünet				
3. óra	9.45–10.30	Ének-zene	Matematika	Történelem	Szabadon terv.	Történelem
4. óra	10.45–11.30	Testnevelés	Testnevelés	Viz. kult.	Term.ismeret	Tánc és dráma
5. óra	11.45–12.30	Oszt.fő./Ráhangolódás	Idegen nyelv	Testnevelés	Testnevelés	Testnevelés
6. óra	12.40–13.25					
7. óra	13.30–14.15	Szabadidő	Erkölcstan	Technika		
Ebédelési lehetőség	13.30-14.30					
Tanulószo	14.15–15.15	Tanulás	Szabadon terv.	Tanulás	Tanulás	
	15.15–16.00	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	AP-foglalkozás	

Uzsonna	16.00 órától	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret	Szabad időkeret
---------	--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Megjegyzés: Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, s akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, azoknak napközis foglalkozás vagy “Te órád” biztosítható.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM			
DFHT óra	☐	Ráhangolódás	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐
		Testmozgásalapú alprogram	☐
		Életgyakorlat-alapú alprogram	☐
		Művészetalapú alprogram	☐
		Logikaalapú alprogram	☐

3. számú melléklet: KOMPLEX ALAPPROGRAM - APAJ

A Komplex Alapprogram a 2020/2021-es tanévtől 1–4. évfolyamon kerül bevezetésre felmenő rendszerben. A 2020/2021-es tanévben az 1. évfolyamon.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

Alapelvek

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

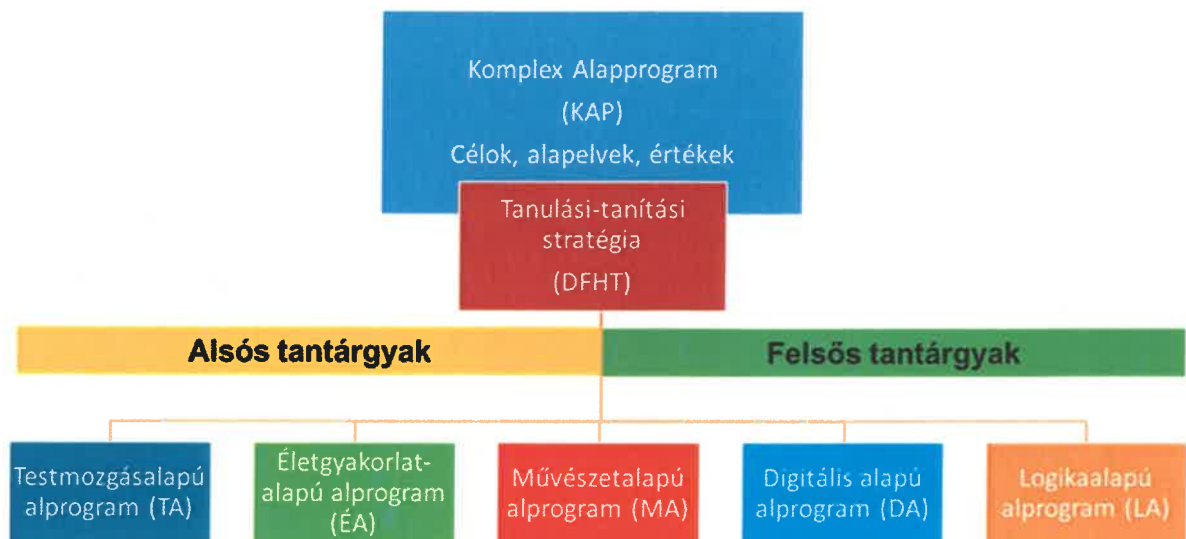
A program legfontosabb alapelvei:

- 1) adaptivitás
- 2) komplexitás
- 3) közösségiség
- 4) tanulástámogatás
- 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;

- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

Fejlesztési feladatok

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.

- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

További feladatok

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és

szummatív méréseket.

- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók:
- Digitális alapú (DA)
- Életgyakorlat-alapú (ÉA)
- Logikaalapú (LA)
- Művészetalapú (MA)
- Testmozgásalapú (TA)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT-t (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül, a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés

- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A Komplex Alapprogram sajátosságai

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában.

A testmozgásalapú alprogram (TA):

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA):

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértézi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

A művészetalapú alprogram (MA):

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.

A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztntantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA):

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.
- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsejtellet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok.

A digitális alapú alprogram (DA):

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma:

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák.

A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átvívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit. Tagiskolánkban alsó tagozaton (heti 1 alkalommal) a hittan/erkölcstan tantárgyba ágyazva - míg felső tagozaton hittan/erkölcstan, valamint osztályfőnöki órák részeként (heti 2 alkalommal) - jelenik meg.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

„Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik. Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- a minősítő (szummatív értékelés)
- a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** végzünk, hanem a **tanév közben** is felmérjük, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja nem a minősítés, hanem a **tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus **a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a

tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban.

Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a délutáni időkeretben

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
13 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	Játék	Játék	Játék	Játék	Játék
14 ⁰⁰ - 15 ³⁰	„Te órád”	„Te órád”	„Te órád”	„Te órád”	„Te órád”

délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).

A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kereszttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

Időkeret:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámait alapján számított, a DFHT - módszertant alkalmazó órák arányait alsó tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be:

2020-as NAT szerint:

Óraterv a helyi tantervhez – 1-4. évfolyam								
Tantárgyak	1. évf.		2. évf.		3. évf.		4. évf.	
	éves óraszám	DFHT órák	éves óraszám	DFHT órák	éves óraszám	DFHT órák	éves óraszám	DFHT órák
Magyar nyelv és irodalom	288	58	288	58	216	43	252	51
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	108	22
Matematika	180	36	180	36	180	36	144	29
Erkölcstan/Hittan	36	8	36	8	36	8	36	8
Környezetismeret					36	8	36	8
Ének-zene	72	15	72	15	72	15	72	15
Vizuális kultúra	72	15	72	15	72	15	36	8
Technika és tervezés	36	8	36	8	36	8	36	8
Digitális kultúra	-	-	-	-	36	8	36	8
Testnevelés	180	36	180	36	180	36	180	36

Jelölések az osztálynaplókban

A digitális naplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT – DFHT – val megvalósított tanóra

TA – testmozgásalapú alprogram

ÉA – életgyakorlat-alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

a Pedagógiai Program véleményezéséhez, elfogadásához és jóváhagyásához

A diákönkormányzat véleménye

A **Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola** diákönkormányzata a **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítási és javaslattételi jogkörében eljárva** az intézmény Pedagógiai Programját megismerte és megtárgyalta, az abban foglaltakkal kapcsolatban véleményét kialakította.

A véleményezés megtörténtét a diákönkormányzat üléséről készült jegyzőkönyv, illetve a diákönkormányzat írásbeli véleménye igazolja.

Kelt: Dömsöd, 2026. 09..... hó 08..... nap

.....
a diákönkormányzat képviselője

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata

A **Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola** nevelőtestülete a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében és a 70. § (2) a) pontjában biztosított jogkörében eljárva**, az arra jogosult szervezetek véleményének megismerését követően az intézmény Pedagógiai Programját megtárgyalta és **elfogadta**.

A Pedagógiai Program elfogadásáról a nevelőtestület a 2026. hó napján megtartott nevelőtestületi értekezletén döntött.

A Pedagógiai Program elfogadását a nevelőtestületi értekezletről készült jegyzőkönyv igazolja.

Kelt: Dömsöd, 2026. 09..... hó 08..... nap

Sasne Bodrozsi Móni
nevelőtestület képviselője

P.H.

Alai Jancsik
intézményi igazgató

A Pedagógiai Program igazgatói jóváhagyása

A **Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola** nevelőtestülete által elfogadott, az arra jogosult szervezetek véleményének figyelembevételével kialakított, valamint a fenntartó egyetértésével rendelkező Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömben jóváhagyom**.

Kelt: Dömsöd, 2026. 09..... hó 08..... nap

P.H.

Alai Jancsik
intézményi igazgató

Hatálybalépés és nyilvánosságra hozatal

Jelen Pedagógiai Program a benne meghatározott időpontban lép hatályba.

Az intézményi igazgató gondoskodik a Pedagógiai Program jogszabályban meghatározott módon történő nyilvánosságra hozataláról, az intézmény honlapján történő közzétételéről, valamint az érintettek számára történő hozzáférhetővé tételéről.

Jelen Pedagógiai Program hatálybalépésével az intézmény korábbi Pedagógiai Programja hatályát veszti.

Kelt: Dömsöd, 2026. 05. hó 08. nap

P.H.

intézményi igazgató